

Program rozvoje obce Mikulčice

Světlana Hrdá

Bakalářská práce
2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Světlana Hrdá**
Osobní číslo: **M13879**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Program rozvoje obce Mikulčice**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Provedte průzkum dostupných literárních zdrojů a vysvětlete základní teoretické pojmy v oblasti strategického plánování rozvoje obcí.

II. Praktická část

- Zpracujte socio-ekonomickou analýzu obce Mikulčice.
- Vyhodnoťte poznatky pomocí SWOT analýzy obce Mikulčice.
- Formulujte program rozvoje obce Mikulčice.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

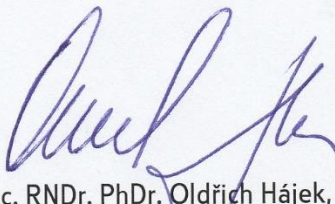
DENHARDT, B. Robert, Janet V. DENHARDT and Tara A. BLANC. Public Administration: An Action Orientation. 7th ed. Boston, MA: Cengage Learning, 2014, 464 p. ISBN 978-1-133-93921-4.

FOTR, Jiří. Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 381 s. ISBN 978-80-247-3985-4.

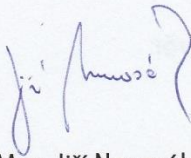
WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: **15. února 2016**
Termín odevzdání bakalářské práce: **16. května 2016**

Ve Zlíně dne 15. února 2016

doc. RNDr. PhDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
děkan

Mgr. Jiří Novosák, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

13. 5. 2016

.....
Heda'

ABSTRAKT

Bakalářská práce je svým obsahem zaměřena na program rozvoje obce Mikulčice. Práce je složena ze dvou částí. V první části jsou popsány teoretické aspekty, se kterými je možné se setkat při tvorbě programu rozvoje území. Ve druhé části práce je zpracována socioekonomická analýza a z poznatků získaných na základě této analýzy je provedena SWOT analýza. Na základě SWOT analýzy je stanoven program rozvoje obce, jenž přispěje k celkovému zlepšení života v obci.

Klíčová slova: Program rozvoje obce, strategický cíl, regionální rozvoj, socioekonomická analýza, SWOT analýza

ABSTRACT

This bachelor thesis is by its content focused on the development program of village Mikulčice. This thesis is composed of two parts. The first part describes the theoretical aspects, which may be encountered in creating program of particular area development. The second part includes a socio-economic analysis and the information gained from it are used for SWOT analysis. The development program of the village is based on this SWOT analysis and the program will contribute the improvement of life in the village.

Keywords: Development programme, strategic aim, regional development, socio-economic analysis, SWOT analysis

Touto cestou bych především chtěla poděkovat vedoucímu mé bakalářské práce panu Mgr. Jiřímu Novosákovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytoval v průběhu zpracování mé bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat panu Ing. Janu Vlašicovi, starostovi obce Mikulčice a paní Martě Otáhalové, místostarostce obce Mikulčice za poskytnutí informací a podkladů pro zpracování mé bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE OBCE	13
1.1 ANALYTICKÁ ČÁST.....	15
1.2 NÁVRHOVÁ ČÁST	19
1.3 REALIZAČNÍ ČÁST	20
1.4 HODNOTÍCÍ ČÁST.....	20
2 NÁSTROJE ROZVOJE OBCE	22
2.1 FINANČNÍ NÁSTROJE.....	22
2.2 ADMINISTRATIVNÍ NÁSTROJE	25
2.3 INSTITUCIONÁLNÍ NÁSTROJE	27
2.4 SOCIÁLNĚ-PSYCHOLOGICKÉ NÁSTROJE	28
2.5 VĚCNÉ NÁSTROJE	29
2.6 KONCEPČNÍ NÁSTROJE.....	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	32
3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE MIKULČICE	33
3.1 OBEC VE VNĚJŠÍCH VZTAZÍCH	33
3.2 POLOHA.....	34
3.3 CHARAKTERISTIKA OBCE	35
3.4 HISTORIE.....	36
4 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	38
4.1 OBYVATELSTVO	38
4.2 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY.....	44
4.3 BYDLENÍ	47
4.4 KULTURA A PAMÁTKY.....	49
4.4.1 Spolky a organizace	49
4.4.2 Památky.....	51
4.5 INFRASTRUKTURA	52
4.5.1 Technická infrastruktura	52
4.5.2 Občanská vybavenost.....	55
4.5.3 Zdravotnictví	57
4.5.4 Školství.....	58
4.6 HOSPODAŘENÍ OBCE.....	60
4.7 TRH PRÁCE A PRŮMYSL	65
4.8 ZEMĚDĚLSTVÍ.....	70
4.9 CESTOVNÍ RUCH	73
5 SWOT ANALÝZA	75
6 PROGRAM ROZVOJE OBCE MIKULČICE	78
ZÁVĚR	89

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	91
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	97
SEZNAM OBRÁZKŮ	99
SEZNAM TABULEK.....	100
SEZNAM PŘÍLOH.....	101

ÚVOD

Pro mou bakalářskou práci jsem zvolila téma Program rozvoje obce Mikulčice. Název bakalářské práce vychází ze zaměření mého oboru studia v tříletém bakalářském programu, kterým je Ekonomika a management ve veřejné správě a regionálním rozvoji.

Jedním z důvodů, proč jsem si vybrala toto téma, bylo to, že v této obci bydlí část mé rodiny a zajímá mě směr rozvoje této obce v budoucnosti. Mikulčice jsou podle mne atraktivní obcí, známou hlavně díky své historii a archeologickým nálezům. Obec je také držitelem Ceny Rudolfa II. za příkladný vztah ke kultuře, její propagaci, podporu a trvalou ochranu kulturního dědictví regionu, což vypovídá o její vysoké kulturní úrovni.

Hlavním důvodem však bylo to, že v současné době nemá obec Mikulčice zpracovaný program rozvoje, jenž je jedním ze základních nástrojů řízení obce, a jehož zpracování není pro obec povinné. Strategické plánování je komplexní proces vytvářející a prosazující společný zájem. Tento proces zahrnuje situační analýzu, formulaci rozvojových vizí, cílů rozvoje, program rozvoje a opatření vhodné k dosažení zadaných cílů, na které navazuje vlastní realizace a kontrola. Je jednou z mnoha možností pro vytvoření koncepce rozvoje obce, města, regionu, aj. Svou bakalářskou práci chci tedy přispět k vytvoření nového strategického dokumentu, který obec Mikulčice může využít jako jeden z podkladů ke svému dalšímu rozvoji.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí, a to z části teoretické a praktické. První se budeme zabývat teoretickou částí, jejíž náplní bude průzkum literárních pramenů a zpracování teoretických poznatků týkající se programu rozvoje obce, jednotlivých strategických kroků a nástrojů rozvoje obce. Následně navážeme na druhou, praktickou část, ve které zpracuji socioekonomickou analýzu obce, která bude nejrozsáhlejší částí mé práce. Tato část práce bude také doplněna o provedené rozhovory, a to se starostou obce, místostarostkou obce, ředitelkou ZŠ, vedoucí učitelkou MŠ, vedoucím pracovníkem místního zemědělského podniku a majitelkou penzionu. Zaměříme se na analytickou a návrhovou část celého tématu práce, strategií a programu rozvoje konkrétní obce, a to obce Mikulčice nacházející se v jihomoravském kraji a spadající pod okres Hodonín. V analytické části se budeme zabývat analýzou současných a fungujících stavů obce. V poslední, návrhové části na základě výsledků a poznatků vytvořím SWOT analýzu, která bude podkladem pro možné řešení vedoucí k vylepšení stávající situace v obci.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem práce je navrhnout Program rozvoje obce Mikulčice. Výsledkem práce má být koncepční dokument, jenž bude možné použít jako inspiraci při realizaci strategie, programu a plánování rozvoje obce.

Při řešení programu (strategie) rozvoje obce se používá statistických a analytických metod, jako například je statické zpracování dat za použití deskriptivní statistiky, porovnání získaných dat, které pro tvorbu této bakalářské práce použijeme.

Dále využijeme informace získané formou osobních rozhovorů, které jsou podle Bauerové (2008) nejúčinnější formou komunikace, vhodnou pro sběr informací, získání osobních zkušeností lidí a také poznání jejich reakcí, postojů a motivů. Bauerová také uvádí, že osobní styk je výbornou příležitostí pro získání okamžité zpětné vazby, ověření pochopení toho, co sdělujeme a případně upřesnění nebo vysvětlení probírané záležitosti. (Bauerová a kol, 2008, s. 26)

Využívat informace budeme i při tvorbě SWOT analýzy, která je podle Wokouna (2008) nezbytnou součástí programových dokumentů a jejím cílem je zhodnotit zásadní silné a slabé stránky tak, aby se na jejich základě daly jasně formulovat priority a cíle rozvojového programu. (Wokoun, 2008, s. 452)

SWOT analýza, je jedna z nejznámějších metod, které se používají k provádění analýzy prostředí. Podle svých výstupů označuje SWOT (název je složen z anglických názvů: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Slabé a silné stránky se týkají prostředí interního, hrozby a příležitosti se vztahují k externímu prostředí strategického záměru subjektu. (Fotr, 2012, s. 39)

V první, teoretické části bakalářské práce se budeme zabývat průzkumem lineárních pramenů, dále zanalyzujeme nejrozumnější dostupné informace ze zainteresovaných zdrojů a zpracujeme teoretické poznatky týkající se problematiky strategie a programu rozvoje obce. Tyto teoretické poznatky budou popsány dle názorů různých autorů.

Ve druhé, praktické části využijeme teoretických poznatků z první části bakalářské práce. Nejprve zanalyzujeme současný stav a fungující stav, ve kterém se obec Mikulčice právě nachází, pomocí tzv. statistickým zpracováním dat, srovnávacích metod, deskriptivních statistik a také formou osobních rozhovorů se starostou obce Ing. Janem Vlašicem, místostarostkou obce paní Martou Otáhalovou, ředitelkou ZŠ paní Mgr. Kristinou Kolovrátkovou, vedoucí učitelkou MŠ paní Bc. Olgou Esterkovou, majitelkou penzionu U Kostela paní Bartoníkovou, a vedoucím pracovníkem akciové společnosti ZP Mikulčice. Dílčí zanalyzované problémy zachytíme pomocí SWOT analýzy, čímž si připravíme vhodné podklady pro poslední, návrhovou část práce, ve které se zaměříme na formulaci návrhu rozvoje obce Mikulčice. Návrh rozvoje bude obsahovat určitou vizi obce, která bude vypovídat o tom, jakých skutečností by obec mohla po splnění všech vytyčených cílů dosáhnout. Z této vize se určí jednotlivé cíle. Následně se rozvojové cíle rozčlení na jednotlivé priority a ke každé z nich, budou uvedeny různá opatření, díky kterým bude možné dosáhnout vytyčených cílů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE OBCE

První kapitolou teoretické části této bakalářské práce je kapitola strategické plánování rozvoje obce, ve které představím a definuji program rozvoje (strategického plánování) a následně představím jednotlivé části programu rozvoje (strategického plánu) jimiž jsou analytická, návrhová, realizační a hodnotící část. Definice pojmů budou uvedeny dle názorů různých autorů.

Strategický plán rozvoje nebo také program rozvoje obce je podle Pavlíka (2014) rámcovým programem, který představuje jednotlivé kroky rozvoje obce, směr ke zlepšení současného stavu v obci a cesty ke zvýšené aktivitě a spokojenost občanů. (Pavlík, 2014, s. 155)

Wokoun (2008) popisuje strategický plán rozvoje obce jako prioritní nástroj strategického řízení. Rozhodnutí o dalších krocích a orientaci rozvoje obce je nejdůležitější a nezastupitelnou pravomocí voleného managementu. Jejich dosažení zakládá kontinuitu rozvoje obce na 10-15 let. Nemůže však být izolovaným dokumentem. Ze systémového hlediska by měl být jedním ze stavebních kamenů v systému strategického řízení regionálního a municipálního rozvoje, hierarchicky rozvíjeného z úrovně Evropské unie přes úroveň České republiky a krajů až do úrovně jednotlivých obcí. Tento požadavek však není jen systémový, ale jde zde také o pragmatickou potřebu zajistit i na úrovni krajů a obcí vícezdrojové financování jejich rozvojových aktivit. Jedním z důležitých úkolů Strategického plánu rozvoje obce je vnést do jejich vývoje jistou kontinuitu. Proto je zcela nezbytné, aby Strategický plán byl přijat na konsensuálním principu – to znamená, že musí být přijat na základě všeobecné politické dohody všech relevantních politických sil v kraji či obci. (Wokoun, 2008, s. 444-445)

Za základní jednotky regionálního rozvoje Binek (2011) uvádí obce, které nejčastěji vytvářejí projekty na podporu regionálního rozvoje. Program rozvoje obce na základě vnímání situace v obci a představ občanů, zájmových organizací, podnikatelů a jiných subjektů v obci formuluje rozvojové cíle a vizi obce spolu s činnostmi, které vedou k jejich naplnění. (Binek, 2011, s. 10, 20, 23)

Dle Maiera (2012) je program rozvoje obce zmíněn v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích pouze v souvislosti s jeho schvalováním v samostatné působnosti obce, kterou vykonává zastupitelstvo (§ 84, odstavec 2a). Ostatní náležitosti procesu ani obsahu samotného dokumentu předpisy neupravují. Obec si zpravidla vytváří programy rozvoje na čtyřleté vo-

lební období. Toto období je však v praxi příliš krátké pro realizaci rozsáhlejších a významnějších záměrů týkajících se územního rozvoje. Díky tomu lze doporučit, aby jako základ programu rozvoje obce posloužil strategický plán. Ten vzniká za účasti nejen momentálních politických představitelů obce v daném volebním období, ale také všech rozhodujících aktérů rozvoje obce i široké veřejnosti. Dále ho lze konkretizovat a upřesňovat pro jednotlivá volební období, bez toho, aby úpravy porušily vizi anebo podstatně zasáhly do celkové koncepce základních rozvojových cílů strategického plánu. (Maier, 2012, s. 39)

Denhard (2014) také zmiňuje, že rozvojové politiky a programy, jejich zavedení, hodnocení úspěšnosti či neúspěšnosti, představují významný a opakující se cyklus pro veřejné a neziskové organizace. Tyto organizace také musí řešit, zda určitý program stojí za vynaložené zdroje a čas, což trvá déle než ostatní běžné úkoly. (Denhard, 2014, s. 123)

Kopecký (2013) popisuje strategické plánování jako proces, během kterého dochází k definování komunikační strategie, směrů rozvoje a rozhodování o zdrojích, podporující strategii v budoucnu. V rámci strategického plánování se používá celá řada analytických technik a pomůcek, mezi které patří například SWOT analýza nebo PEST analýzy (politické, ekonomické, sociální a technologické analýzy). Tyto analýzy zahrnují společensko-kulturní, technologické, ekonomické, ekologické a regulační faktory. (Kopecký, 2013, s. 161)

Binek (2011) představuje strategické plánování jako důležitý nástroj rozvoje území, a jako systematický proces dlouhodobého promyšlení a usměrňování činností. Tento proces stanovuje směr rozvoje, formuluje a provazuje jednotlivé fáze rozvojových aktivit, které začínají identifikací problémů a zhodnocení situace, druhým krokem je stanovení cílů a priorit, dále chronologicky navazuje fáze, ve které se určí způsob vedoucí k dosažení cílů a priorit včetně návrhu systému spolupráce a podpůrných struktur, čtvrtým krokem je realizace naplánovaných činností, pátým a také posledním krokem je vyhodnocení plnění naplánovaných činností se zpětnou vazbou, která vede k zachycení změn situace až k samotným změnám cílů a priorit. (Binek, 2011, s. 20-21)

Wokoun (2008) definuje strategické plánování jako komplexní proces, jenž vytváří a prosazuje společný zájem. Tento proces zahrnuje situační analýzu, formulaci rozvojových vizí, cílů rozvoje, strategii a opatření vhodné k dosažení zadaných cílů, na které navazuje vlastní realizace a kontrola. Je jednou z mnoha možností pro vytvoření koncepce rozvoje obce, města, regionu, aj. Strategické plány by se měly zaměřovat pouze na prioritní témata

a při jejich tvorbě by mělo platit známé Paretovo pravidlo, které zmiňuje, že při řešení 20% problémů, na které zaměříme svou pozornost, vyřešíme až 80% navazujících. (Wokoun, 2008, s. 429 - 431)

Peková a kol. (2012) uvádí, že strategické plánování převádí veřejný zájem do jednotlivých rozhodnutí volených orgánů a využívá přitom vhodné nástroje, díky nimž ovlivňuje dlouhodobý sociálně-ekonomický rozvoj v daném místě, oblasti nebo státu. Dále zmiňuje, že jednotlivé fáze strategického plánování se vzájemně doplňují a ovlivňují, což to umožňuje provádět korekční změny. (Peková a kol., 2012, ©2016)

1.1 Analytická část

Pekové a kol. (2012) zmiňuje, že strategické plánování se opírá také o strategickou analýzu činnosti a pozice dané organizace, instituce, obce aj. Na základě získaných informací definuje klíčové vnější a vnitřní faktory, které ovlivňují současný i budoucí rozvoj. Také definuje slabé a silné stránky, příležitost a hrozby, které jsou základem pro SWOT analýzu. (Peková a kol., 2012, ©2016)

Kadeřábková a Peková (2012) uvádí, že v současné době se při hodnocení potenciálu rozvoje obcí, měst nebo regionů využívá kombinace kvantitativních a kvalitativních metod i analýzy sekundárních dat a jejich interpretace. Kvantitativní metody hodnocení potenciálu území jsou založeny na analýzách statistických dat, které můžeme získat z různých zdrojů, mezi které patří například Český statistický úřad, data vedená obcemi, městy a kraji, profesní sdružení, databáze hospodářských komor, výroční zprávy jednotlivých institucí a řada dalších. Tyto informace nám ale mnohdy nepostačí pro plné pochopení příčin problémů, které je třeba v daném území řešit. Základními indikátory rozvoje území jsou například míra nezaměstnanosti, hrubý regionální produkt, rozsah a cílová odvětví investic do regionu a daňová výtěžnost. Na základě těchto hledisek můžeme hodnotit dané území z hlediska jistoty a stability prostředí pro investiční záměry. Dalším typem metod hodnocení potenciálu území jsou metody kvalitativní, které vycházejí z metod sociálních věd. U této metody se jedná především o empirické výzkumy a šetření, jejichž cílem je postihnout regionální ekonomické procesy komplexněji. Využívá se například anketních a dotazníkových šetření, rozhovorů s jednotlivými subjekty, pozorování a dalších. Mimo jiné jsou v rámci těchto metod sledovány životní postoje a přístupy obyvatel k řešení rozvojových problémů území, lokální a regionální identita, sociální síť a další ukazatelé. Při komplexním hodnocení rozvoje území se uvažuje s velkým množstvím kritérií, mezi které patří například sí-

delní a regionální struktura, přírodní i kulturní zdroje území, dostupnost a kvalita technické infrastruktury (vodovody, kanalizace, telekomunikace aj.), dopravní obslužnost území, občanská vybavenost (sociální služby, zdravotní zařízení, kvalita a dostupnost vzdělávacích institucí, kulturní infrastruktura aj.), lidské zdroje (demografická struktura, produktivita, kvalifikace, cena pracovní síly), bytový fond a jeho dostupnost, možnost využití dodavatelско-odběratelských vztahů, finanční služby a řada dalších kritérií. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 47-49)

Wokoun (2008) uvádí, analytickou analýzu jako jednu ze tří hlavních fází procesu strategického řízení, na kterou navazují fáze návrhu a realizace. Hlavním cílem této fáze je formulace klíčových vlivů na současný i budoucí vývoj v dané obci a to způsobem účelovým, dynamickým a problémově orientovaným. Výsledkem analýzy by mělo být určité pojednání o změnách, ovlivňující obec a její aktivity, výčet možných zdrojů a kvalifikací dané obce a také poznatek, jak mohou obyvatelé, investoři a další skupiny ovlivnit budoucí vývoj. (Wokoun, 2008, s. 430)

Ochrana (2011) popisuje analytickou část strategického plánování odlišně. Rozdíl v jeho definování této fáze je v tom, že není prvním, ale je až druhým krokem plánování. Předchází mu první fáze řízení změny, a to konkrétně sdílení ideje změny a správná komunikace. Jednotlivé kroky této fáze popisuje Ochrana následovně:

1. Analýza klíčových otázek

Patří mezi jednoduché manažerské metody a slouží pro provedení rychlé analýzy problému nebo podmínek změny. Význam této metody spočívá v definování klíčových otázek (např. proč?, jak?, kdy?, kde?, jak vysoké budou náklady?) a nalezení odpovědí na tyto otázky. Analýza klíčových otázek také pomáhá vymezit, zda se řeší správný problém.

2. Analýza aktérů

Metoda, při které je nejprve důležité identifikovat všechny klíčové aktéry, kteří jsou určitými vazbami s daným problémem nějak spjatí. Podle hlediska důsledků dopadu činnosti aktérů na požadované změny je můžeme dělit na dva druhy. Prvním druhem jsou kladní aktéři řešení problémů, kteří mají proaktivní vliv na potřebné změny. Naopak druhá skupina, označovaná pojmem negativní aktéři je tvořena činiteli, kteří brzdí potřebu dané změny a nemají zájem na řešení problému. Při řízení změn a řešení problému musíme počítat s oběma druhy aktérů. K analýze role aktérů můžeme použít tabulku, do které zachytíme jejich základní charakteristiky. Analýzy aktérů klasifikujeme do tří skupin a to, na vý-

zkumnou analýzu aktérů, rychlou analýzu aktérů a analýzu cílových skupin. Výzkumná analýza aktérů je podrobná a hloubková, používá se tedy, pokud je k analýze dostatek času. Rychlá analýza aktérů je méně detailní prozkoumání problému, použije se tehdy, pokud se řeší závažný problém, který musí být vyřešen bez prodlevy. Analýza cílových skupin je obvykle rychlá analýza, za účelem analýzy očekávání, požadavků atd.

Podle Wokouna (2007) ve vztazích jednotlivých participantů (aktérů) mohou vystupovat různé subjekty, např. spotřebitel nebo občan, podnik FO či PO, vláda, státní správa případně i územní samospráva, veřejná správa. (Wokoun, 2007, s. 215)

3. Analýza událostí

Druh analýzy, který zpětnou vazbou monitoruje konečný výsledek s původně stanoveným cílem, nazývaný ex post. Retrospektivně sleduje účinky jednotlivých událostí na cestě (trajektorii), která vede k dosahování cíle. To znamená, že se při ní postupuje „proti toku času“, tedy od konečného výsledku zpět po jednotlivých událostech až k prvotnímu vládnímu rozhodnutí. Porovná se konečný výsledek s původním cílem a následně se zhodnotí účinnost řešení problému.

4. Brainstorming

Nejvýznamnější heuristická metoda pro analýzu problémů a hledání cest k řízení změn, jejíž podstata spočívá v kolektivním generování myšlenek a v hledání nejlepšího řešení. Předmětem Brainstormingu je kolektivní diskuze, ve které se projednává daný problém. Diskuze se řídí jednotlivými pravidly, která po svolání členů stanoví vedoucí Brainstormingu. Do stanovených pravidel patří zejména pravidlo prezentace jakéhokoliv názoru, pravidlo zákazu kritiky, pravidlo neomezeného počtu navrhovaných řešení, pravidlo vzájemné inspirace a pravidlo rovnosti účastníků.

5. Brainwriting

Brainwriting je modifikovaná písemná forma Brainstormingu, která také patří mezi významné heuristické metody pro analýzu problémů a hledání nejlepšího řešení formou kolektivního rozhodování.

6. Strom problémů a myšlenkové mapy

Strom problémů a myšlenkové neboli kognitivní mapy jsou grafickým a vizuálním zobrazením zkoumaného problému. Podrobně se zamýšlejí nad všemi skutečnostmi, o kterých máme informace související k danému problému. Výsledkem jsou strukturované grafické a

vizuální obrazy zkoumaného problému. Strom problémů pomocí diagramu zobrazuje logickou návaznost příčin problémů. Myšlenkové mapy odhalují obsahový, funkční a strukturní obsah problémů, díky němuž můžeme navrhnout možné řešení. (Ochrana a Půček, 2011, s. 135-168)

7. SWOT analýza

Jedna z nejznámějších metod, které se používají k provádění analýzy prostředí, se podle svých výstupů označuje SWOT (název je složen z anglických názvů: Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Slabé a silné stránky se týkají prostředí interního, hrozby a příležitosti se vztahují k externímu prostředí strategického záměru subjektu. Je třeba zdůraznit, že metoda SWOT je metodou univerzální, která se používá při mnoha analýzách. Její specifikace je vymezena podle předmětu analýzy, tedy zde se tato metoda zaměřuje na prostředí strategického záměru subjektu, tj. monitoruje, analyzuje a predikuje faktory související se strategickým záměrem. (Fotr, 2012, s. 39)

Podle Wokouna je SWOT analýza nezbytnou součástí programových dokumentů. V řadě případů postačuje zpracování pouze silných a slabých stránek. Na silné a slabé stránky pak navazuje formulování cílů a priorit. Každý region, mikroregion, město a obec mají své vlastní silné a slabé stránky, které vyplývají z jeho vlastního prostředí. U některých klíčových slabých stránek je nezbytné analyzovat jejich příčiny a také pochopit příslušné disparity, a zejména zda jsou strukturálního a trvalého charakteru, či jenom dočasného. Jde o to zhodnotit zásadní silné a slabé stránky tak, aby se na jejich základě daly jasně formulovat priority a cíle rozvojového programu. (Wokoun, 2008, s. 452)

1.2 Návrhová část

Cílem této fáze je rozpracovat základní strategické směřování strategie (programu) – vizi, někdy nazývanou jako globální cíl, na kterou navazuje limitovaný počet strategických (programových) cílů. Programové cíle, jsou dále rozčleněny na konkrétnější cíle. Tyto cíle mohou být podle obsahu vize krátkodobého, střednědobého i dlouhodobého charakteru.

Vytvořené cíle by měly být „chytré“ – SMART:

- S – specific (navrhovaný cíl by měl být konkrétní)
- M – measurable (dosažení daného cíle by mělo být měřitelné)
- A – achievable (cíle by měly být stanoveny tak, aby byly dosažitelné)
- R – result focused (navrhovaný cíl by měl být zaměřen na dosažení konkrétních výsledků)
- T – time-bound (cíle by měly být naplněny do určité doby)

Dalším vhodným krokem při tvoření programu rozvoje (strategie) je stanovení priorit jednotlivých cílů. Prioritizace cílů je prospěšná například tehdy, nejsou-li zajištěny všechny potřebné zdroje pro jejich realizaci. Cíle tak mohou být rozlišeny na základě stanovených kritérií nebo parametrů na cíle, jejichž realizace a naplnění je nezbytné, a naopak také na cíle, jejichž splnění není za určitých okolností relevantní. Tímto způsobem mohou být stanoveny jednotlivé priority v realizaci cílů na všech úrovních i v realizaci opatření. (MMR, metodika přípravy veřejných strategií, s. 42 – 44, ©2016)

Wokoun (2008) popisuje návrhovou část strategického plánování jako klíčovou a tvůrčí fázi procesu, zahrnující důležité kroky, které začínají identifikací základních znaků stanoveného záměru, tedy nám sdělují naši pozici a směr kterým se máme posunout dál (vizi). Potom se začínají formulovat a vytvářet možnosti a varianty jednotlivých směrů vedoucí k dosažení cíle strategického plánu (programové cíle). Posledním a velice důležitým krokem je přesné stanovení cílů a způsobů, vedoucí k jejich dosažení (konkrétní cíle a opatření). (Wokoun, 2008, s. 430 - 431)

1.3 Realizační část

Pro plánování změny je podle Ochrany (2011) klíčovým dokumentem změnový plán. Potřeba změny je definována ve stanovených cílech, konkrétně v tzv. vizích, které vymezují konečnou představu, kam chceme změnou dospět. Ve změnových plánech jsou v různých časových horizontech stanovovány způsoby realizací změnových cílů, kompetencí, odpovědností a plánování zdrojů změny. Pro realizaci plánu je také zapotřebí i časový harmonogram činností, který je součástí tohoto plánu. Realizační změnový plán je charakteristický tím, že má dvě funkce, a to funkci komunikační a funkci projekčně koordinační. (Ochrana a Půček, 2011, s. 176)

V realizační části je tedy důležitým krokem řízení změn. Dle Ochrany (2011) se řízení změn přímo ve veřejné správě musí provádět správně. Řízení ve veřejné správě se tedy označuje za cílevědomou regulační činnost subjektů ve veřejné správě, která má za cíl usměrnění daných procesů tak, aby byly co nejefektivněji, nejehospodárněji a nejúčelněji dosahovány stanovené cíle. (Ochrana a Půček, 2011, s. 14-15)

Wokoun (2008) popisuje tuto část strategického plánování jako samotné uplatnění strategie v praxi, které zahrnuje několik důležitých kroků. Ve vlastní taktické fázi stanovuje metody a postupy realizace strategie, stanovuje manažerskou odpovědnost k uvedení strategie do praxe, určuje dílčí úkoly a udává nutné změny, které jsou nezbytné pro realizaci strategie. V dalším kroku určuje způsoby zabezpečení informačních procesů, odpovědnosti jednotlivých organizačních útvarů, zdroje zajišťující samotnou realizaci včetně případných finančních změn strategie, dále také určuje způsoby monitoringu procesu realizace a jejích dílčích výsledků, v neposlední řadě určuje způsob zpětné vazby a následné využití samotné strategie pro zlepšení image obce a nutné personální zajištění. (Wokoun, 2008, s. 431)

1.4 Hodnotící část

Binek (2011) definuje hodnotící část jako poslední fázi strategického plánování, ve které se sleduje plnění naplánovaných činností, po kterém následuje zpětná vazba, díky které se určí, zda je zapotřebí změn situace, vedoucí až k samotným změnám cílů a priorit plánování. Srovnávají se zde spotřebované náklady se získanými přínosy. Strategický plán by měl být každý rok analyzován a na základě výsledků analýzy provádíme úpravy časového rozvrhu a finanční stránky. (Binek, 2011, s. 20-21 a s. 36-39)

Ochrana (2011) popisuje v této části dva druhy analýz, a to průběžné a následné. Průběžné analýzy zajišťují plnění plánovaných změnových ukazatelů, a to prostřednictvím porovnání změnových cílů a reálně dosažených stavů. Jde o zpětnou vazbu, která pak slouží pro případné korekce. Na konci všech realizací plánu se provádí závěrečná změnová analýza, monitorující konečný dosažený stav s plánovanou změnou a jejímž cílem je zjištění, zda byly skutečně dosaženy stanovené cíle a byl tím vyřešený daný problém. Na to následně navazuje další krok, a to zajištění trvalého zavedení změn do běžného chodu organizace, jehož smyslem je zavedení trvale fungujícího systému, který funguje na stanovených změnových pravidlech a provedené změny učiní trvalými. Pokud k tomuto požadavku nedojde, celé úsilí o zavedení změny může být zbytečné. (Ochrana, 2011, s. 189 – 190)

Vodáková (2013) také zmiňuje důležitý fakt, a to ten, že řízení veřejné správy je spojováno s ekonomickými kategoriemi efektivnosti, hospodárnosti a účelnosti, které dohromady tvoří tzv. koncept 3E. Dle hospodárnosti se mají veřejné prostředky používat k zajištění stanovených úkolů s co nejnižším vynaložením těchto prostředků, a to při dodržení odpovídající kvality plněných úkolů. Podle efektivnosti má být použití veřejných prostředků takové, aby se dosáhlo nejvýše možného rozsahu, kvality a přínosu plněných úkolů ve srovnání s objemem prostředků vynaložených na jejich plnění. Třetí kategorií je účelnost, dle které se mají používat veřejné prostředky tak, aby zajistili optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených cílů. Hospodárnost se měří především na vstupu. Vyžaduje, aby vstupy byly k dispozici v dostatečném množství, ve správnou dobu, přiměřené kvalitě a za nejvýhodnější cenu. Efektivnost požaduje dosažení co nejlepších výsledků, při porovnání použitých prostředků s dosaženými výsledky, výstupy a dopady. Účelnost se hodnotí podle vztahu mezi plánovanými výsledky, výstupy a dopady a skutečně dosaženými cíli. V souvislosti s výkonností veřejné správy vznikly tzv. logické modely, které jsou založeny na předpokladu, že jakoukoliv veřejnou aktivitu lze analyzovat jako soubor finančních, organizačních a lidských zdrojů, které jsou vynaloženy za účelem dosažení cílů se záměrem vyřešení určitých problémů. Tyto modely mají napomoci určení vztahů mezi socioekonomickými potřebami, které mají být danou aktivitou vyřešeny, a jejich cíli, vstupy, procesy, výstupy a důsledky, které zahrnují výsledky (okamžité změny) i dopady (dlouhodobější účinky). Na následujícím obrázku je uveden příklad takového logického modelu. (Vodáková, 2013, s. 14-15)

2 NÁSTROJE ROZVOJE OBCE

V obecné rovině můžeme nástroje rozvoje obce označit jako pomůcky k podpoře nějaké činnosti a výkonu obce. Binek (2011) uvádí, že z hlediska základních nástrojů rozvoje může obec využít možnost podpory podnikání a podpory zapojení podnikatelů. (Binek, 2011, s. 44)

Wokoun (2008) navrhuje členění nástrojů rozvoje regionální politiky následovně:

- Nefinanční nástroje
  - Administrativní nástroje (legislativa a různá opatření)
  - Institucionální nástroje (projekty a programy)
  - Věcné a jiné nefinanční nástroje (většinou nejrůznější služby)
- Finanční nástroje
  - Neinvestiční a investiční pobídky (transfery, dotace, granty, úroková zvýhodnění, úvěry a půjčky aj.), kapitálová podílnictví, daňová zvýhodnění (Wokoun, 2008, s. 184)

2.1 Finanční nástroje

Mezi finanční nástroje patří systémy finančních podpor, granty a v neposlední řadě dotace. Dotace jsou významným finančním nástrojem, který lze definovat jako nenávratně poskytnuté prostředky z veřejného rozpočtu, za které se nikdy neposkytuje zpětné plnění. Ve finančním systému veřejné správy jsou na dotacích velmi závislé realizace všech větších rozpočtových akcí. Důležité je však zvážit a porovnat náklady na získání a míru úspěšnosti dotace. (Binek, 2011, s. 44)

1. Rozpočet

Černohorský (2011) uvádí rozpočet obce (města, kraje) jako peněžní fond, který je nástrojem lokálních zájmů místního obyvatelstva a financuje potřeby veřejné ekonomiky na místní úrovni. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 288)

Provazníková (2015) popisuje územní rozpočty jako důležitou součást rozpočtové soustavy, do které se zahrnují i rozpočty příspěvkových organizací, jejichž zřizovatelem jsou obce a kraje. (Provazníková, 2015, s. 62)

Binek (2011) zmiňuje zákony, kterými je rozpočtová sféra upravena:

- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, ve znění pozdějších předpisů

(Binek, 2011, s. 150-151)

Pavlík a kol. (2014) uvádí, že právě podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů jsou obce povinny při nakládání s veřejným majetkem dodržovat zásady efektivitu, hospodárnosti a účelnosti. (Pavlík a kol., 2014, s. 53)

Každý veřejný rozpočet je podle Černohorského (2011) účetně vyrovnán a je to dáno tím, že na každé uskutečněné výdaje musí být finanční zdroje. Účetní vyrovnanost, ale rozhodně neznamená to samé, jako faktická vyrovnanost, protože fakticky rozpočet může být:

- **Vyrovnaný**
Při vyrovnaném rozpočtu dochází k situaci, která nenastává často, protože se příjmy rovnají výdajům.
- **Schodkový**
K schodkovému rozpočtu v současné době dochází často. Jde o situaci, kdy výdaje převyšují příjmy a řeší se čerpáním rezerv z minulosti, nebo pomocí návratných zdrojů.
- **Přebytkový**
Rozpočet, pro který je charakteristické převyšování příjmů nad výdaji se nazývá přebytkový rozpočet. Tuto situaci subjekty řeší převedením přebytku do rezerv na příští rok. (Černohorský a Teplý, 2011, s. 280 - 281)

Důležitým procesem související s problematikou rozpočtu je evaluace, kterou Wokoun (2006) popisuje jako proces, zkoumající způsoby nakládání s finančními prostředky veřejných rozpočtů a napomáhající hospodárnosti při jejich čerpání. (Wokoun, 2006, s. 115)

Máče (2012) dále definuje rozpočtovou skladbu jako jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňují v rozpočtech a třídí se z hlediska druhového, odvětvového a konsolidačního. Z druhového hlediska se třídí příjmy a výdaje podle jejich druhů a z tohoto hlediska je nejvyšší jednotkou třídění třída a naopak nejnižším položka. Dle odvětvového hlediska se

příjmy a výdaje třídí podle odvětví. Odvětvím se rozumí určitý druh činnosti, z níž příjmy plynou nebo na kterou se výdaje vynakládají. Výdaje se z odvětvového hlediska třídí všechny a z příjmů jen kapitálové a nedaňové příjmy obcí. Jednotkami třídění jsou zde rozpočtové skupiny, oddíly, pododdíly a rozpočtové paragrafy. Podle třetího, konsolidačního hlediska se třídí výdaje vynakládané uvnitř soustavy veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů a příjmy vznikají uvnitř této soustavy. Zde se příjmy a výdaje třídí podle stupňů konsolidace, které jsou okruhem veřejných rozpočtů a ostatních veřejných peněžních fondů, mezi kterými peněžní převody představují výdaje a příjmy těchto rozpočtů a fondů. Příjmy a výdaje se z konsolidačního hlediska třídí na záznamové jednotky. (Máče, 2012, s. 478)

S rozpočty souvisí také pojmy: rozpočtové opatření, rozpočtové provizorium a rozpočtový výhled. Rozpočtovým opatřením se označují povolené přesuny rozpočtových prostředků mezi jednotlivými druhy příjmů a výdajů rozpočtu, vázání rozpočtových prostředků na daný účel a povolené překročení rozpočtu podřízené organizace. K jeho uskutečnění dochází vždy, když hrozí vznik rozpočtového schodku, když jde o vztah k jinému rozpočtu a mění se závazné ukazatele. Finanční odbor má povinnost poukázat na tyto skutečnosti a navrhnout opatření k jejich nápravě. Pokud dojde k vložení nového požadavku do rozpočtu, zpravidla ho doprovází návrh způsobu jeho financování.

Dalším pojmem je rozpočtové provizorium, podle kterého se hospodaří tehdy, není-li rozpočet schválen do nového rozpočtového období. Tvoří se podle plánovaného rozpočtu nebo podle skutečnosti stejného období v předchozím rozpočtovém období. Rozhodnutí o takovém způsobu hospodaření je v pravomoci zastupitelstva obce či zastupitelstva kraje.

Územní samosprávné celky České republiky nebyly do roku 2000, povinné sestavovat dlouhodobou ani střednědobou rozpočtovou prognózu. Podle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, byla obcím i krajům od roku 2001 přidělena povinnost sestavovat kromě ročního rozpočtu i rozpočtový výhled. Tento nástroj slouží pro střednědobé finanční plánování a musí ho využívat i ta nejmenší obec. Každý územní samosprávný celek sestavuje rozpočtový výhled minimálně ve čtyřech základních ukazatelích, kterými jsou celkové příjmy a výdaje, a celkové pohledávky a závazky. Zákon umožňuje zvolit si i větší míru podrobnosti rozpočtového výhledu. (Provazníková, 2015, s. 66-67)

2. Externí zdroje

Mezi externí finanční zdroje patří hlavně dotace a granty. Státní dotace v současné době poskytují resortní ministerstva a jimi poskytované dotace jsou zcela v jejich kompetenci. V ČR mezi největší poskytovatele patří Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a Ministerstvo kultury (MK). Naproti tomu granty (dříve nazývané jako dary) představují důležité zdroje z veřejných rozpočtů. Jsou to finanční prostředky přidělené na určitý specifikovaný účel, který je zpravidla veřejně prospěšný, neziskový nebo si zasluhuje podporu z jiných ušlechtilých důvodů. V ČR granty poskytuje Grantová agentura České republiky (GAČR), a také nejrůznější domácí i zahraniční nadace. Jednotlivá rezortní ministerstva mají také své grantové systémy a pravidelně je vyhlašují. Předložené projekty se posuzují komisemi nezávislých odborníků spolu s vybranými pracovníky ministerstev. Výsledky jsou následně zveřejňovány na webových stránkách příslušných odborů ministerstev. V současné době je rozhodující většina dotací účelových se spolufinancováním žadatele, nazývajících se jako kofinancování. Podíl ministerstva na financování celého projektu je vázán na skutečně vynaložené výdaje a jsou-li po ukončení projektu tyto výdaje nižší, než byl plánovaný rozpočet, musí se přebytek vrátit příslušnému ministerstvu. O výsledcích grantového řízení jsou předkladatelé projektů vyzváni písemně do poloviny března příslušného roku. Výsledky grantů, včetně poskytnutých dotací, jsou uveřejněny ve výročních zprávách na webových stránkách jednotlivých ministerstev ČR. (Kislingerová, 2010, s. 679)

2.2 Administrativní nástroje

Mezi administrativní nástroje patří závazné procedury, postupy, organizační normy a především legislativa. Hendrych a kol. (2014) zmiňuje, že nařízení může vydávat jen k tomu zákonem zmocněný orgán nebo správní úřad. Pro nařízení je charakteristická podzákonost, abstraktnost, obecnost a jednostrannost. Podzákonost vyjadřuje vztah nařízení k zákonu. Nařízení je druhotné a nemůže překročit meze dané zákonem, musí být tedy v rámci zákona. V praxi to má velký význam, jelikož nařízením nemohou být stanovena práva nebo povinnosti nad rámec prováděného zákona. Abstraktnost nařízení je znakem všech právních předpisů jako normativních aktů, které svůj předmět určují druhově (např. územní plánování, silniční doprava), a subjekt, jemuž je adresován, neurčitým počtem (např. občané ČR, vysoké školy, obecně prospěšné společnosti). Abstraktnost nemusí být vyjádřena současně v předmětu i subjektu, postačí jen v jednom z uvedených znaků (např.

vyhlášky o krajinných oblastech konkrétně stanoví předmět, Lužické hory apod., ale neurčitě subjekty vyhláškou vázané. Obecnost je dalším znakem a je typický pro všechny právní předpisy. Často se právní předpisy označují jako obecně závazné, tj. pro všechny neurčitě určené subjekty v konkrétním právním předpise. Tímto se odlišují právní předpisy od jiných abstraktních předpisů, jimiž mohou být vnitřní nebo statutární předpisy. Posledním charakteristickým znakem nařízení je jeho jednostrannost. Ta je znakem vrchnostenského postavení vykonavatelů veřejné správy autoritativně rozhodnout. Jednostrannost je výrazem administrativněprávních vztahů, které se odlišují od soukromoprávních vztahů právě autoritativností a jednostranností rozhodovat o právech a povinnostech adresátů, a to buď konkrétně, nebo normativně, tato rozhodnutí uskutečňovat i proti vůli adresátů. V ČR se tedy termín nařízení chápe jako konkrétní forma právního předpisu vlády nebo obcí a krajů v oblasti výkonu státní správy a to prostřednictvím tzv. přenesené působnosti. V ostatních případech výkonu státní správy se prováděcí právní předpisy označují jako vyhlášky, se kterými se nejčastěji setkáváme u prováděcích právních předpisů, které vydávají ministerstva a jiné správní úřady. Dalším případem právního předpisu jsou obecně závazné vyhlášky, které v rámci své samostatné působnosti jsou přímo z Ústavy oprávněny vydávat obce a kraje jako územní samosprávné jednotky. Při vydávání vyhlášek se jejich vydavatelé řídí zákony, což znamená, že zákony vymezují úkoly, které tvoří konkrétní náplň samostatné působnosti, a to tak, jak ji obecně stanoví ústava. Nesmí být tedy vydávány mimo zákony. Obecně závazné vyhlášky se liší od jiných forem právních předpisů tím, že orgány je vydávající tak nečiní jako povinnost provést zákon, ale jako právo upravit v rámci své samostatné působnosti záležitosti obce nebo kraje. Vydávají je zastupitelstva obcí nebo krajů, které jimi realizují svou územní samosprávu. Předmětem těchto vyhlášek nemůže být výkon státní správy, tedy neuplatňuje se zde přenesená působnost. (Hendrych a kol., 2014, s. 79-80)

Na obecní úrovni jsou tedy základním nástrojem regulace obecní vyhlášky, které mohou ovlivnit podnikatelské aktivity. Mezi obecní vyhlášky patří např. vyhláška, pro stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitosti, vyhláška, upravující podmínky pořádání různých akcí, vyhláška, o zákazu hracích automatů, vyhláška, o stanovištích a provozním řádu taxislužeb, vyhláška, o místním poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt, aj. (Binek, 2011, s. 44)

2.3 Institucionální nástroje

Do institucionálních nástrojů se zařazují různé instituce, spolupráce a regionální management. Obce tyto nástroje využívají zapojením podnikatelů do struktur spolupráce, tvoří se tak například místní akční skupiny a různá rozvojová sdružení. Takovým zapojením obce umožňují podnikatelům, aby přímo ovlivňovaly rozvojové aktivity a byly rovnoprávným partnerem ostatním subjektům z veřejné i soukromé neziskové sféry. (Binek, 2011, s. 44)

Wokoun (2007) uvádí, že spolupráce krajů (jimž to přikazuje zákon), s obcemi (jimž to přikazuje jejich právní povinnost), je při zpracování dokumentů regionálního rozvoje téměř bezproblémová a probíhá téměř ve všech běžných formách. Obce s rozšířenou působností se také mohou přímo nebo prostřednictvím svých zástupců podílet na návrzích a připomínkách k programu rozvoje kraje. (Wokoun, 2007, s. 229)

Binek (2011) dále zmiňuje, že v rámci politiky venkova se začaly na konci 80. let 20. století v EU objevovat místní akční skupiny. V ČR se objevují v posledních letech a jsou významnou strukturou spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem. V době, kdy se začaly MAS objevovat, byl zmíněn Evropskou komisí Evropskému parlamentu a Radě také pojem Leader. Tímto pojmem byl označen dotační program na obnovu venkova, jenž se později změnil v metodu spolupráce. Nositelem, podporující strategie místního rozvoje, jenž byly v rámci programu Leader plánovány, se měly stát skupiny pro místní akce, pro které se v ČR vžil název „místní akční skupiny“. (Binek a kol., 2011, s. 53)

Klufová (2015) tento program charakterizuje jako zvláštní přístup teritoriální politiky rozvoje venkova, který byl zaveden jako experiment stimulující nové přístupy k rozvoji venkova na lokální úrovni. Nejprve byl určen pro venkovské regiony na podporu jejich regionálního rozvoje ve smyslu strukturalizovaných nebo zaostávajících regionů a od roku 2006 je otevřen ro všechny venkovské regiony EU. (Klufová, 2015, s. 18)

Pavlík a kol. (2014) uvádí další nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a také budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup vedoucí k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni. Tento nástroj se nazývá místní Agenda 21 a je jedním z nejvýznamnějších moderních programů pro obce, města a regiony. (Pavlík a kol., 2014, s. 127)

2.4 Sociálně-psychologické nástroje

Dalším typem nástrojů obce jsou sociálně-psychologické nástroje, které zahrnují vzdělávání, komunikace a motivace. Většina nástrojů s úspěšným uplatněním a vhodným nastavením souvisí se vzájemnou komunikací se subjekty, kterých se daná záležitost týká. Obec zlepšuje celkové podnikatelské prostředí na svém území například tím, že bude vhodně informovat o svých plánech a poskytne možnost podnikatelům vyjádřit se k nim, případně je i ovlivnit. Obec samozřejmě může na svém území použít i regulace, ovšem ta není zdaleka tak účinná, jako pozitivní motivace. Obec také může podnikatelům pomoci tím, že v rámci svých možností pro ně zprostředkuje informace z jiných úrovní veřejné správy. (Bínek, 2011, s. 44)

Nedílnou součástí strategického řízení obce je komunikace s občany a dalšími subjekty v obci působícími, či se vztahem k rozvoji obce. Ve vztahu veřejnosti a veřejné správy je klíčový zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, který upravuje pravidla pro poskytování informací z veřejné správy a také upravuje podmínky práva svobodného přístupu k těmto informacím. Tento zákon také stanovuje základní soubor informací, které musí každý subjekt veřejné správy zveřejnit a podrobně specifikuje procesy žádání o informace a související kroky. Zákonnými informačními zdroji jsou jednání zastupitelstva obce, které se konají dle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce, dále úřední deska, ta musí být nepřetržitě veřejně přístupná a internetové stránky obce, které informují veřejnost o činnosti obce.

Při zajišťování podmínek pro vzdělávání obec dbá zejména o soulad rozvoje vzdělávání a školských služeb se zájmy svých občanů, s potřebami trhu práce, s demografickým vývojem a rozvojem svého území. Také se stará o dostupnost škol a školských zařízení. Dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání má obec povinnost zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky a pro předškolní vzdělávání v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Obec má pro naplnění této povinnosti možnost buďto příslušnou školu zřídit, nebo zajistit školní docházku ve škole v jiné obci a v tom případě je povinna hradit dané obci neinvestiční výdaje připadající na jedno dítě/žáka. Dalšími povinnostmi obce je stanovit pravidla pro podání žádostí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání a také (spolu)financovat zřízená školská zařízení. (Účelová právní analýza, s. 27-30, ©2016)

2.5 Věcné nástroje

Do věcných nástrojů se zařazuje infrastruktura, poskytnutí prostor, služeb, hmotného plnění a poradenství. Přímá podpora podnikání je legislativně omezenou a také velice citlivou záležitostí. Obce poskytováním prostor a zvýhodněného nájemného podporují udržování stávajících služeb či zakládání nových služeb v lokalitách, které mají nižší kupní sílu. Často také dochází k tomu, že obce pomocí zajištění infrastruktury soutěží o případně investory. (Binek, 2011, s. 44)

Obec může zřizovat zdravotnická zařízení a zařízení sociálních služeb. Také může být sama poskytovatelem sociálních služeb nebo poskytovatelům poskytovat dotace. Pokud nejsou právníky osobami, povinnosti stanovené poskytovatelům zdravotních služeb a zařízení sociálních služeb zákonem č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, plní jejich zřizovatel. Obec je tedy povinna zprostředkovat možnost poskytnutí sociální služby anebo kontakt s poskytovatelem sociálních služeb osobám, které mají trvalý nebo hlášený pobyt v obci. Může také zřizovat zařízení sociálně-právní ochrany nebo zařízení pro výkon pěstounské péče. Dále dle zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, obec může vyhláškou zakázat kouření na určitých typech míst v obci, omezit nebo zakázat v určitých dnech, hodinách nebo na určitých místech prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů. Za delikty v těchto oblastech obec může ukládat pokuty. (s. 30-31)

Základním zařízením rozvíjejícím kulturní život v obcích jsou knihovny, které obce zřizují dle zákona č. 257/2001 Sb., knihovní zákon. Obec také může na základě zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, zřizovat galerii či muzeum. Pokud ale muzeum nebo galerii zřídí, je povinna garantovat poskytování standardizovaných služeb těchto institucí. Na takové služby může obec získat dotace ze státního rozpočtu. Dále, nachází-li se na území obce kulturní památky, je obec povinna o ně pečovat dle zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, který popisuje povinnost obce v oblasti ochrany kulturních památek a zacházení s archeologickými nálezy. Dle zákona č. 132/2006 Sb., o kronikách obcí, je obec povinna vést kroniku, zabezpečit ji proti poškození, neoprávněnému přístupu a ztrátě. Jednou za rok je povinna do ní provést zápis, o jehož obsahu si rozhoduje sama obec. Ve vymezené době může na obecním úřadě do kroniky nahlédnout každý. Obec také vytváří dle zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, na svém území vhodné podmínky pro sport. Zabezpečuje hlavně rozvoj sportu pro všechny a přípravu sportovních

talentů, finanční podporu, výstavu, rekonstrukci, udržování a provozování svých sportovních zařízení.

Z hlediska dopravy je povinností obce dle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, údržba místních komunikací náležící obci. Obec odpovídá za jejich sjízdnost a schůdnost. V zimních měsících se obce řídí vyhláškou č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve které je uvedena povinnost obcí udržovat komunikace na základě plánu zimní údržby. Do zimní údržby se zahrnuje i zajištění schůdnosti chodníků.

Obce v jejich samostatné působnosti dle zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích, dbají o rozvoj vodovodů a kanalizací, odpovídající potřebám obce, prostřednictvím jeho zpracování do závazné části územně plánovací dokumentace obce v souladu s plánem rozvoje této infrastruktury. Vyhláškou může obec upravit úhradu vodného a stočného a také způsob náhradního zásobování vodou a náhradního odvádění odpadních vod. Dle svého uvážení může dále obec budovat a podporovat další typy technické infrastruktury (plynovod, telekomunikace, internet). Ostatní činnosti jsou obcím svěřeny v přenesené působnosti, jde například o hospodaření s energií (zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií). (Účelová právní analýza, s. 30-36, ©2016)

2.6 Koncepční nástroje

Nepostradatelnými nástroji obce jsou koncepční nástroje, které vytváří rámec pro uplatnění ostatních nástrojů. Mezi tyto nástroje řadíme především strategie, programy, plány a územní plánovací dokumenty. Strategie je definována jako koncepční dokument dlouhodobého charakteru, který určuje základní linie rozvoje daného subjektu, respektive území daného subjektu a to ve všech základních oblastech. Pojem program je popisován jako střednědobý dokument, vycházející a navazující na strategii. Pro dosažení strategických cílů, vytyčuje opatření, která bude subjekt realizovat. Na rozdíl od strategie a programu je plán krátkodobého charakteru. Vytyčuje vybraná opatření a to ve formě aktivit či projektů, stanovuje způsob financování a obsahuje harmonogram. (Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky, 2010, s. 11-13)

Územní plánování je jednoznačně upraveným a závazným procesem, který se řídí § 18 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu. Dle zákona je jeho cílem „vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváže-

ném vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích“. Také sleduje hospodářský a společenský potenciál rozvoje území a usiluje o dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. (Účelová právní analýza, s. 16-17, ©2016)

Wokoun (2008) charakterizuje územní plánování v širším smyslu jako územní plánovací management změn prostředí v území, zabývající se regulací změn hmotného prostředí a využívání území. Díky tomu, že se zabývá všemi jevy, aktivitami a zájmy v území je charakteristický svou komplexností. (Wokoun, 2008, s. 78)

Dle Maiera mají obce v územním plánování poměrně účinný a právně „silný“ mocenský, především regulativní nástroj. K aktivnímu iniciování změny obcí ale nepostačuje. K tomu slouží rozvojová politika obce. (Maier, 2000, s. 125)

Podle Wokouna (2007) významnou úlohu pro rozvoj krajů a obcí, mají zejména jeho územně plánovací podklady a územně plánovací dokumentace. (Wokoun, 2007, s.102)

Sojka (2013) popisuje územní plán jako klíčový dokument pro stavební rozvoj lidských sídel a změny v krajině, jehož cílem je zajištění takových předpokladů, které by umožnily další výstavby a trvale udržitelný rozvoj území. Územní plány schvalují zastupitelstva obcí a aktuální verze těchto plánů musí být veřejně přístupné na příslušném obecním či krajském úřadě. (Sojka, 2013, s. 15)

Kromě územního plánu má obec k dispozici také regulační plán, o kterém Smola (2011) uvádí, že podrobně rozpracovává podmínky pro umístění, prostorové uspořádání a umístění staveb stanovené územním plánem obce a může částečně nahrazovat územní rozhodnutí. Tento druh plánů nemá zpracováno mnoho obcí, a to z důvodu finanční náročnosti jejich pořízení. (Smola, 2011, s. 118)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA OBCE MIKULČICE

3.1 Obec ve vnějších vztazích

Důležitou součástí regionální spolupráce, která je podporovaná zejména ze strany Krajského úřadu Jihomoravského kraje, je vytváření mikroregionů. Jejich vznik je významným a pozitivním trendem pro společné prosazování zájmů a záměrů zejména venkovských obcí.

Obec Mikulčice je členem:

- **Mikroregion Podluží**

Tato oblast, na jihu lemovaná Lužním lesem a nivou řeky Moravy, se nachází v koutu ČR, v jejím nejjihovýchodnějším cípu a obsahuje tyto obce: Mikulčice, Dolní Bojanovice, Hrušky, Josefov, Kostice, Ladná, Lanžhot, Lužice, Moravská Nová Ves, Moravský Žižkov, Nový Poddvorov, Prušánky, Starý Poddvorov, Tvrdonice a Týnec. (Podluží, ©2016)

- **Mikroregion Hodonínsko**

Obec Mikulčice dále patří do Mikroregionu Hodonínsko, jenž tvoří dobrovolný svazek obcí, který chrání, prosazuje a koordinuje společné zájmy členských obcí, kterými jsou Čejkovice, Dolní Bojanovice, Dubňany, Hodonín, Josefov, Nový Poddvorov, Prušánky, Ratíškovice, Rohatec, Starý Poddvorov a Mikulčice. (RISY, Mikroregion Hodonínsko, ©2016)

- **MAS Dolní Morava**

Mikulčice jsou také členem MAS Dolní Morava, která je zapsaným spolkem, jenž pracuje od roku 2004 na principech programu Leader. Jejím základním posláním je připravit a následně naplňovat strategii rozvoje svého území. Členská základna této MAS zahrnuje 29 subjektů, z nichž je 10 subjektů ze soukromého sektoru, 5 z neziskového sektoru a zbylých 14 z veřejného sektoru. MAS Dolní Morava aktivně spolupracuje s těmito subjekty:

- Region Podluží
- Mikroregion Hodonínsko
- OHK Hodonín
- Město Hodonín
- DSO Obce pro Baťův kanál

Na konci března tohoto roku se konala Valná hromada MAS Dolní Morava, na níž byli jednohlasně přijati další 4 členové, mezi nimiž byl i ZP Mikulčice. Na této schůzi byla také představen dokument - SCLLD (Strategy of Community-Led Local Development). Tento dokument si zpracovávají místní akční skupiny pro svá území. Jde o důležitý strategický dokument, na jehož základě budou moct do regionu putovat evropské peníze. Pro MAS Dolní Morava je to asi 90 mil. Kč.

Na další období má MAS Dolní Morava v plánu tyto činnosti:

- Podání žádosti, o podporu realizace SCLLD
- Realizace Místního akčního plánu ve vzdělávání
- Projekt spolupráce MAS JmK 2016 – Projekt milion ovocných stromů pro krajinu
- Projekt – Podpora provozu MAS Dolní Morava v roce 2016
(MAS Dolní Morava, ©2016)

3.2 Poloha

Obec Mikulčice se nachází v samém srdci slováckého regionu Podyjí u řeky Kyjovky. Rozkládá se v nížinné krajině Dolnomoravského úvalu a leží asi sedm kilometrů jihozápadně od města Hodonína, v krásném kraji vinic, sadů a lužních lesů. Hodonín leží stejně jako Mikulčice na jihovýchodní Moravě při hranici se Slovenskou republikou. Obec Mikulčice tedy náleží pod Jihomoravský kraj a územně patří do okresu Hodonín. Mezi vesnice sousedící s Mikulčicemi patří Lužice, Josefov a Moravská Nová Ves.

Obrázek 1: Mapa Mikulčic (Mapy, ©2016)

3.3 Charakteristika obce

Velkomoravské Mikulčice jsou zemědělskou obcí, pro kterou je charakteristická dlouhá tradice vinařství. Je zde tedy velmi rozšířené pěstování vína a v katastru nemovitostí můžeme rovněž nalézt ovocné sady. Obec je také rodištěm mikulčické osobnosti, a to Fanoše Mikuleckého, vlastním jménem Hřebačka. Mikulčice národopisně patří do historické oblasti moravského Slovácka a dále se člení na dvě části, a to konkrétně na Mikulčice a Těšice. Je třeba zmínit, že obec Mikulčice je držitelem Ceny Rudolfa II. za příkladný vztah ke kultuře, její propagaci, podporu a trvalou ochranu kulturního dědictví regionu, a dále také ve čtvrtém ročníku soutěže Vesnice roku získaly Mikulčice ocenění – Modrou stuhu za společenský život. Znakem obce Mikulčice je zlatý štít se zelenou palisádovou hlavou, pod níž je vztyčená zelená vykořeněná dubová větev s pěti žaludy. (Obce-města, ©2016)

Status:	Obec
ZUJ (kód obce):	586374
NUTS 5:	CZ0645586374
LAU 1:	Hodonín
NUTS 3:	Jihomoravský kraj
NUTS 2:	Jihovýchod
Obec s pověřeným obecním úřadem:	Hodonín
Obec s rozšířenou působností:	Hodonín
Katastrální plocha (ha):	1 530
Počet bydlících obyvatel k 1. 1. 2015:	1 971
Nadmořská výška (m n. m.):	165
První písemná zpráva (rok):	1 131
PSČ:	69 619

(Risy, ©2016)

3.4 Historie

Archeologické průzkumy dokládají, že území dnešní obce bylo osídleno již v době kamenné. Hradiště „Valy“ u Mikulčic bylo v dobách Velké Moravy nejen vojenskou pevností, ale také centrem moci vládnoucího rodu Mojmírovců a významným církevním střediskem, o čemž svědčí četné archeologické nálezy. První připomínku obce Mikulčice máme z roku 1141, kdy byly v majetku hradskeho velkofarního kostela v Břeclavi. Kostel Nanebevzetí Panny Marie je zmiňován poprvé roku 1353.

Podle nalezených šperků, typických pro 12. a 13. století lze soudit, že se zde v té době nacházelo pohřebiště a pohřbívali se zde lidé ze sídliště datovaného do 12. až 14. století, které dokládají nálezy ze staveb řadových domů v Luční ulici. Dle nálezů mladších hrobů se zde pohřbívalo zřejmě bez přerušování i nadále.

Z jiných částí obce pocházejí nálezy keramiky 12. až první poloviny 13. století. Půdorys obce, jak ji známe v současnosti, se zřejmě začal tvořit koncem 13. až 14. století, kdy svůj pevný půdorys získávala většina vesnic.

Během 14. a na začátku 15. století je zmiňována tvrz, která se v Mikulčicích nacházela. Nejčastěji se uvádí její umístění v jižní části vsi, v místě zvaném „Kopeček“, ale bohužel se nedochovaly žádné stopy, které bychom dnes mohli vidět. Spolu s dalším opevněním ze 14. až 15. století, které se nacházelo na „Kostelisku“, zanikla tvrz zřejmě v období husitských válek.

Významné osobnosti:

Fanoš Mikulecký, skladatel. Jednou z nezapomenutelných mikulčických osobností je Fanoš Mikulecký, jehož vlastní jméno bylo Hřebačka. Byl narozen dne 28. července 1912 a zemřel 23. března 1970. Jeho způsob vedení života byl velmi činorodý a tvůrčí, byl skladatelem později zlidovělých písniček. Díky jeho přičinění v roce 1937 vznikl Slováký krúžek, fungoval dlouhá léta pod jeho vedením, k tomu působil i jako primáš vlastní cimbalové muziky. I přes nepříznivou politickou situaci se pravidelně na půdě Mikulčic dělaly vzpomínkové večery, na kterých byly přednášeny Mikulecké písně.

František Nosál, generál, narozený v roce 1849, vystudoval technickou univerzitu v Praze, kde roku 1907 s úspěchem absolvoval stavební inženýrství. V Praze se i oženil a později se přestěhoval do Brna. Působil zde v Zemském výboru moravském v hydrotechnickém oboru. Před 1. světovou válkou byla jeho úkolem regulace řeky Dyje u Břeclavi. Práci ne-

stačil dokončit, jelikož byl povolán na frontu. Během první světové války byl legionářem a později dostal řadu vyznamenání. Po válce pracoval na Ministerstvu národní obrany jako přednosta stavebního oddělení. Roku 1928 byl povýšen až na generála divize. Když padla v roce 1948 demokratická vláda, byl Ing. Nosál odsouzen na 12 let vězení. Odtud ho propustili v roce 1954 s podlomeným zdravím. Ing. František Nosál se odebral na věčnost 29. srpna roku 1963.

Jaromír Helešic, hudebník, byl narozen v září roku 1947 v Uherském Hradišti, následně vyrůstal na Moravě v Mikulčicích. Při studiu na průmyslové škole v Hodoníně působil jako bubeník amatérských rockových kapel, poté působil v letech 1966-68 ve vojenských tanečních souborech. Po přestěhování do Prahy si doplňoval hudební vzdělání studiem bicích nástrojů na LŠU-LK, přitom hrál v rockových souborech O. K. 69 a Lazy Three, později v doprovodných skupinách sourozenců Ulrychových. Počátkem 70. let se zaměřoval převážně na interpretaci moderního jazzu. Postupně se stal spolupracovníkem takřka všech pražských jazzových hudebníků. Například Jazz Half Sextet, Jazz Nova, Impuls, Blues Band L. Andršta, SHQ K. Absolvoval i několik zahraničních turné.

Pavel Vavrýs, malíř, se narodil 18. prosince roku 1947 přímo v Mikulčicích. V šedesátých letech vystudoval v Uherském Hradišti Uměleckoprůmyslovou školu. Následně pokračoval ve studiu na Akademii výtvarných umění v Praze u profesora, Karla Součka. Vavrýs formoval hlavně umění v období druhé poloviny sedmdesátých let. Jeho tvorba je nakloněna hlavně klasické malbě, kompozici, koloristické kvalitě a má bohatě strukturovaný rukopis. Každý z jeho obrazů má jistou duchovní hloubku a je něčím jiný. Převážně se ve svých dílech snaží vyjádřit otázky lidské existence. Vyznačují se autentickou výpovědí a psychologickou hloubkou. Humanistické vyznění těchto děl odráží autorovu víru v pozitivní hodnoty člověka.

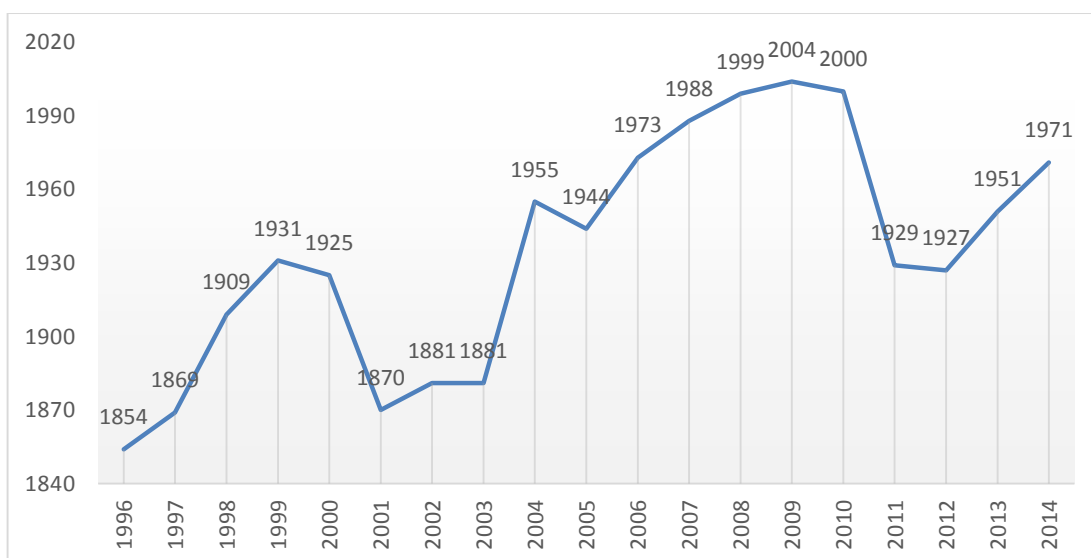
Jaroslav Surčák, akademický sochař, se narodil dne 17. června roku 1937 ve Valticích. V padesátých letech vystudoval Střední uměleckoprůmyslovou školu v Uherském Hradišti u profesora Jana Habarty. Následně pak absolvoval na Akademii výtvarných umění v Praze u Karla Pokorného a Karla Hladíka. Surčák dokonce získal i cenu Akademie výtvarných umění v oboru sochařství. Zaměřoval se hlavně na komorní plastiky z kamene, bronzu a cínu, dřeva i kamenin. Věnoval se i karikatuře a také medailérství. Mezi jeho nejznámější díla patří například busta J. A. Komenského v Žeravicích, pamětní deska Ludvíka Ehrenhafta ve Veselí nad Moravou, busta Fanoše Mikuleckého v Kulturním domě v Mikulčicích, pomník padlých Rusů v Hruškách a jiné. (Obec Mikulčice, ©2016)

4 SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

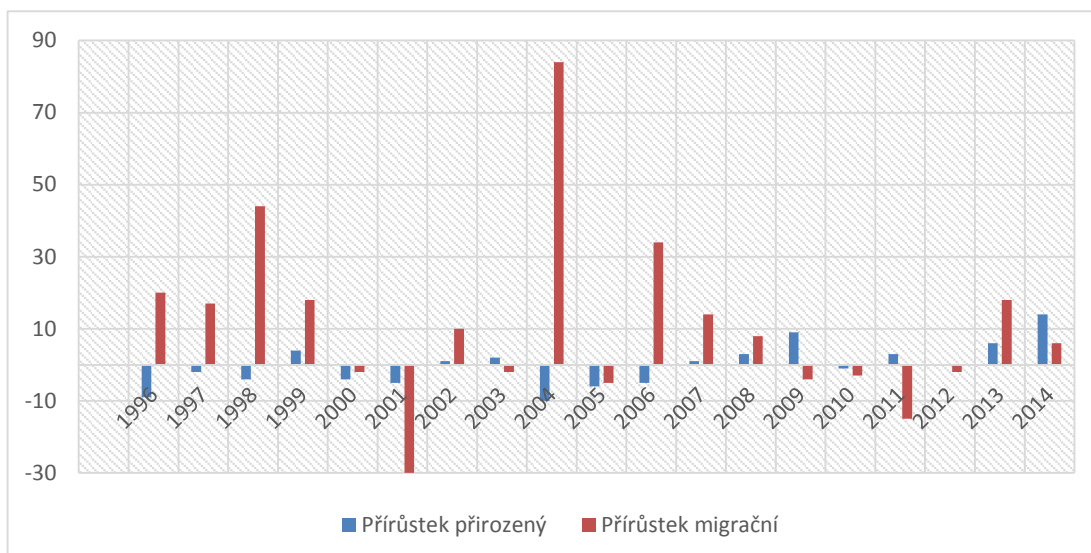
4.1 Obyvatelstvo

Vývoj počtu obyvatel

Následující obrázek (Obrázek 2) zobrazuje, jak se vyvíjel počet obyvatel v obci Mikulčice v dlouhodobém měřítku. Na dalším obrázku (Obrázek 3) jsou znázorněny přirozené a migrační přírůstky. V letech 1996 – 1999 se přistěhovalo celkem 99 obyvatel, 15 obyvatel zemřelo a v roce 1999 se narodily 4 děti. Na konci tohoto roku měla obec celkem 1931 obyvatel, avšak poté do roku 2001 následoval značný úbytek obyvatel, počet se snížil na 1870 obyvatel, a to především díky migraci obyvatelstva. Od roku 2003 do roku 2009 počet obyvatel opět rostl, narodilo se 15 dětí, zemřelo 21 obyvatel. Nárůst obyvatel způsobila především migrace. Během těchto let se přistěhovalo celkem 140 obyvatel a odstěhovalo se pouhých 11 obyvatel. V dalších letech však následoval menší propad počtu obyvatelstva. Do konce roku 2012 zemřel pouze jeden člověk, narodily se tři děti a odstěhovalo se 20 obyvatel. K poslednímu dni roku 2012 obec Mikulčice měla celkem 1 927 obyvatel. V posledních zkoumaných letech docházelo k nárůstu obyvatel. Během roku 2013 a 2014 se narodilo 20 dětí a přistěhovalo 24 obyvatel, výsledný počet obyvatel v obci Mikulčice na konci roku 2014 tak činil 1971 obyvatel.

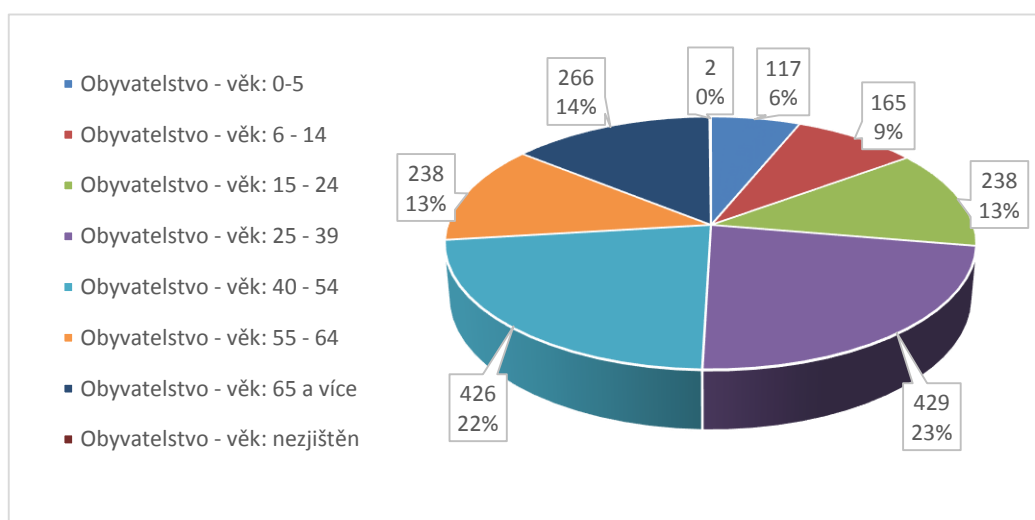
Obrázek 2: Vývoj počtu obyvatel obce Mikulčice v letech 1996-2014 (ČSÚ, ©2016)

Obrázek 3: Přirozené a migrační přírůstky v letech 1996 – 2014 (ČSÚ, ©2016)

Věková struktura obyvatelstva

Následující obrázek znázorňuje věkové složení obyvatelstva obce Mikulčice podle posledního sčítání obyvatelstva z roku 2011. Největší část, čítající 429 obyvatel a celých 23 %, tvoří obyvatelstvo ve věku 25 – 39 let. Druhou největší částí tvořící 426 obyvatel, což je 22 % z celkového počtu obyvatelstva Mikulčic, je obyvatelstvo ve věku 40 – 54 let. Celých 14 %, tedy 266 obyvatel je ve věku 65 a více let. Věková skupina 15 – 24 let dosahuje 13 % z celku, stejně jako věková skupina 55 – 64 let, což je 238 obyvatel. Další částí věkové struktury je obyvatelstvo ve věku 6 – 14 let, jenž tvoří 9 %, tedy 165 obyvatel. Nejmladší členové obce ve věku 0 – 5 let tvoří skupinu 117 obyvatel, to je 6 % z celkového počtu a u 2 obyvatel nebylo zjištěno, do které věkové skupiny spadají.

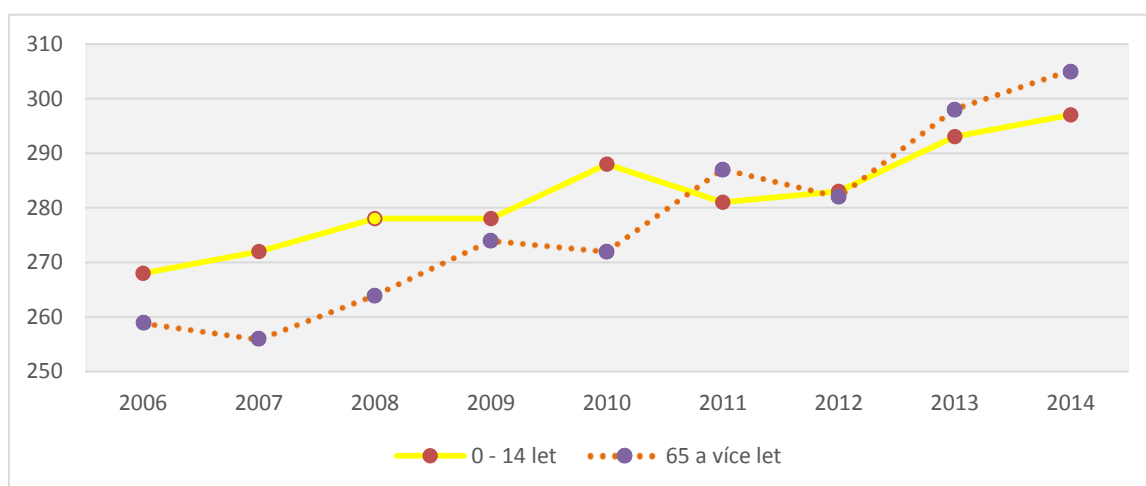

Obrázek 4: Věková struktura obyvatelstva (ČSÚ, ©2016)

Následující tabulka zobrazuje věkovou strukturu obyvatel obce Mikulčice v letech 2006 – 2014. V posledních letech byl zaznamenán nárůst obyvatel ve věku 0 – 14 let, stejně tak tomu bylo u obyvatelstva věkové kategorie 15 – 64 let, která tvoří největší podíl obyvatel obce. Obyvatelstvo ve věku 65 a více let má však dlouhodobě stoupající tendenci, z čehož lze usoudit, že věková struktura obyvatelstva obce se zvyšuje. Následující obrázek zobrazuje vývoj věkových kategorií ve věku 0 – 14 let a 65 a více let v jednotlivých letech. Hodnoty těchto dvou kategorií se příliš neliší, ale jak tento obrázek zobrazuje, převažují starší obyvatelé nad těmi mladšími, můžeme tedy usoudit, že díky malé tendenci růstu mladých obyvatel a díky stálé tendenci růstu obyvatel nad 65 let, dochází v obci Mikulčice k celkovému stárnutí populace.

Tabulka 1: Věková struktura obyvatelstva v jednotlivých letech (ČSÚ, ©2016)

Věková kategorie	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
0 - 14 let	268	272	278	278	288	281	283	293	297
15 - 64 let	1446	1460	1457	1452	1440	1361	1362	1360	1369
65 a více let	259	256	264	274	272	287	282	298	305
Celkem	1973	1988	1999	2004	2000	1929	1927	1951	1971

Obrázek 5: Věkové struktury obyvatel ve věku 0 - 14 let a 65 a více let (ČSÚ, ©2016)

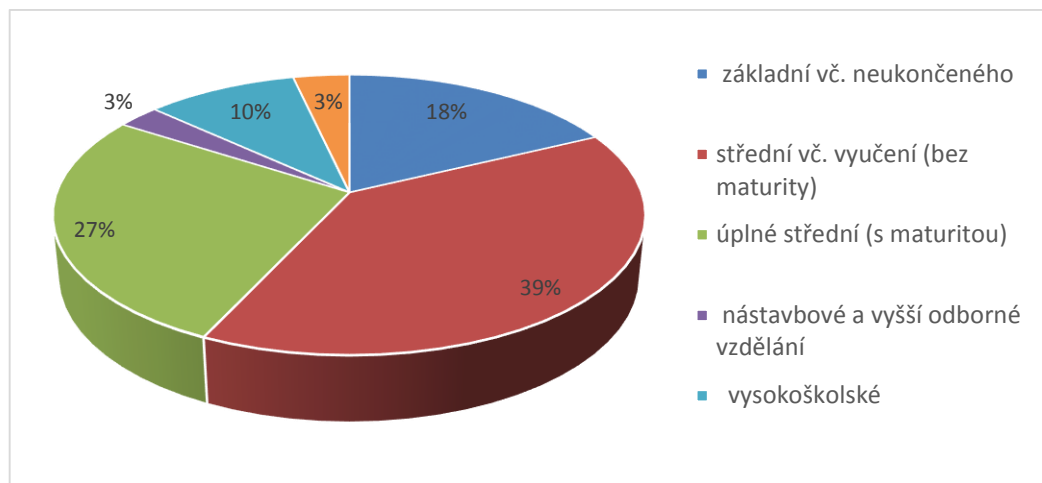

Vzdělanostní struktura obyvatel

V této části kapitoly věnované zkoumáním vzdělanosti obyvatelstva obce, porovnáme vzdělání obyvatel v obci podle sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 a v roce 2011. Následně porovnáme vzdělanost v obci s Jihomoravským krajem jako celkem a s SO ORP Hodonín.

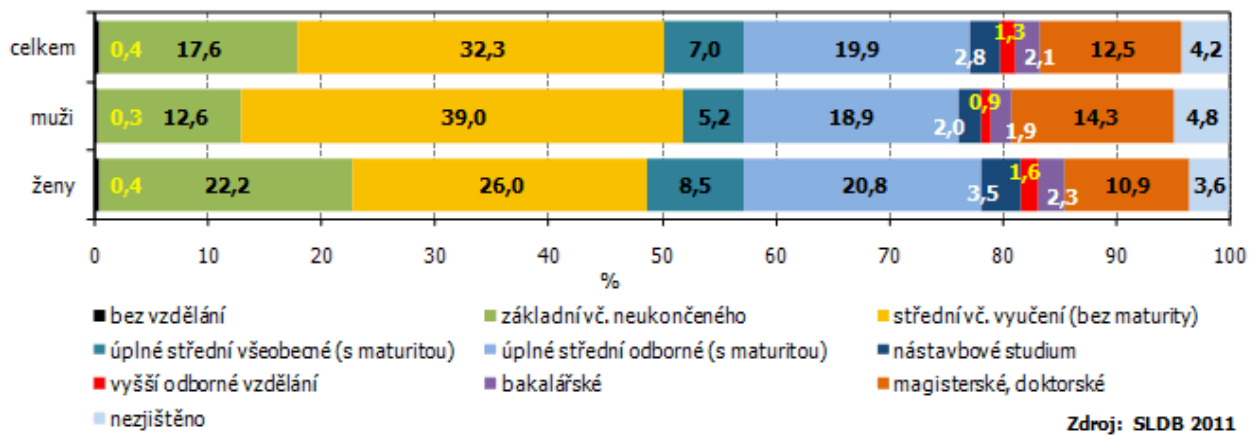
Následující obrázek zobrazuje vzdělanostní strukturu obyvatel v obci Mikulčice podle posledního sčítání lidu (2011). Největší podíl vzdělání je střední vč. vyučení (bez maturity), jež čítá 39 %, tedy 624 obyvatel. Dalším významným podílem je úplné střední vzdělání s maturitou, jež má 27 %, což je 432 obyvatel. Následuje základní vzdělání, které čítá 18 %, které tvoří 285 obyvatel. Vysokoškolský diplom vlastní celkem 154 obyvatel, respektive 10 %, z toho 32 obyvatel má bakalářské vzdělání, 120 obyvatel má magisterské vzdělání a 2 obyvatelé mají doktorské vzdělání. Nástavbové vzdělání má 31 obyvatel a vyšší odborné vzdělání má 12 obyvatel, dohromady tvoří necelé 3% obyvatel v obci. Bez žádného vzdělání jsou pouze 4 obyvatelé a u dalších 3% obyvatel není zjištěno, jakého vzdělání dosáhli. (ČSÚ, VDB, ©2016)

V porovnání s rokem 2001 bylo nejčastějším dosaženým vzděláním také střední vč. vyučení (bez maturity), které mělo 42 % obyvatel. Druhým nejčastějším vzděláním však bylo v roce 2001 vzdělání základní, a to 27 %. Podíl obyvatelstva s úplným středním vzděláním s maturitou bylo 22 %, došlo tedy k nárůstu v této oblasti o 5 %. K nárůstu došlo i ve vysokoškolském vzdělání, které mělo v roce 2001 celých 6 % obyvatel a dle údajů v roce 2011 tohle vzdělání mělo 10 %, došlo tedy k nárůstu o 4 %. Pouze 2 obyvatelé byly v roce 2001 bez vzdělání a u 1 % obyvatel nebyl zjištěno, jakého vzdělání dosáhli. (ČSÚ, 2001, ©2016)

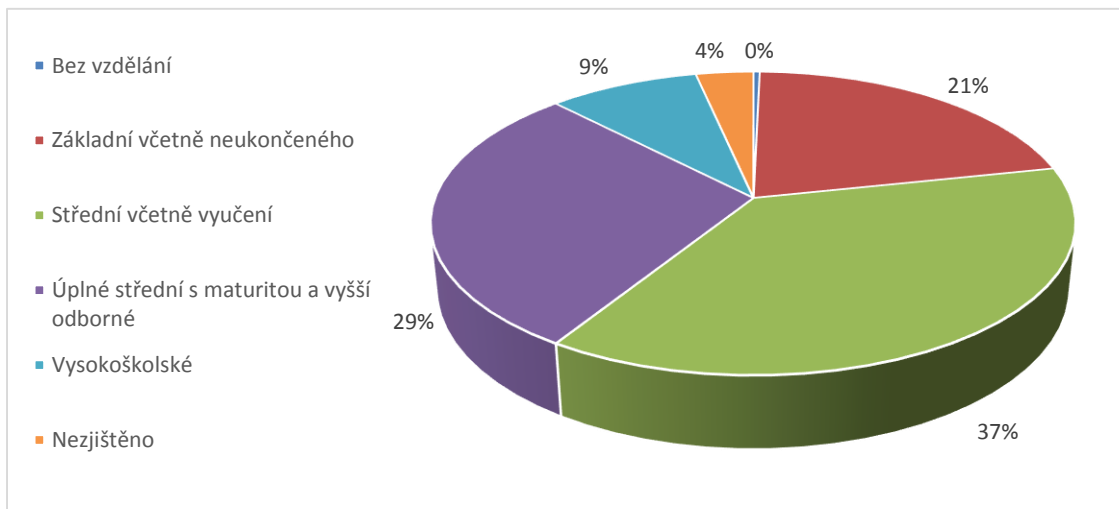

Obrázek 6: Vzdělanostní sktruktura obyvatelstva v Mikulčicích (ČSÚ, ©2016)

Na následujících obrázcích je zobrazena vzdělanostní struktura obyvatelstva podle posledního sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. První obrázek zobrazuje vzdělanostní strukturu v celém Jihomoravském kraji, druhý obrázek zobrazuje vzdělanostní strukturu v SO ORP Hodonín. Největší část obyvatelstva JmK má střední vzdělání včetně vyučení bez maturity a tvoří 32,3 %. Oproti tomu na Hodonínsku je to 37 % a v Mikulčicích až 39 %. Druhý největší podíl tvoří v JmK 19,9 %, a jedná se o obyvatelstvo s úplným středním vzděláním s maturitou, vyšší odborné zde tvoří 1,3 %. Oproti tomu na Hodonínsku skupinu se středním vzděláním s maturitou a vyšším odborným vzděláním tvoří 29 % a v Mikulčicích dohromady až 30 % obyvatel. Vysokoškolským vzděláním se v JmK pyšní celých 19,5 %, z toho 12,5 % magisterským a doktorským vzděláním, a 7 % bakalářským vzděláním. Na Hodonínsku vysokoškolské vzdělání vlastní 9 % obyvatel a v Mikulčicích 10 % obyvatel. Podíl základního vzdělání včetně neukončeného v JmK tvoří 17,6 %, na Hodonínsku tato skupina tvoří 21 % a v Mikulčicích celých 18% obyvatel. Bez vzdělání je v JmK, na Hodonínsku i v Mikulčicích kolem 0,4 % obyvatel. Dle této komparativní analýzy lze říci, že Mikulčice patří mezi průměrně vzdělané části JmK, převládají zde hlavně lidé se středním vzděláním s vyučením. Oproti kraji jako celku však mají Mikulčice malý podíl vysokoškolského obyvatelstva, které je až dvakrát menší. To je však dáno vysokou úrovní vzdělanosti v krajském městě Brně, kde sídlí většina vysokých škol v JmK. (ČSÚ, JmK, ©2016)

Obrázek 7: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2016)

Obrázek 8: Vzdělanostní struktura v SO ORP Hodonín (ČSÚ, ©2016)

4.2 Přírodní podmínky

Na východě území správního obvodu ORP Hodonín zasahuje území CHKO Bílé Karpaty, která je biosférickou rezervací UNESCO. Tato CHKO má však na zbytek území zanedbatelný vliv. Podél toku řeky Moravy se rozkládají dva přírodní parky, a to Strážnické Pomoraví a Mikulčický luh, jenž v sobě zahrnují zbytky lužních lesů. Velká část území je pokryta evropsky významnými lokalitami NATURA 2000 a na východě lze nalézt rozsáhlou ptačí oblast Bzeneckou Doubravu – Strážnické Pomoraví. Další ptačí oblasti jsou také přímo na Mikulčicku a Čejkovicku. Celé území je také pokryto sítí územního systému ekologické stability od skladebných prvků nadregionálních až po lokální.

Ovzduší, prašnost, hlučnost

Správní území ORP Hodonín prakticky celé spadá do území se zhoršenou kvalitou ovzduší. Téměř 30 % obcí trpí exhalacemi díky průjezdné dopravě na silnicích I. třídy, které jsou navíc doprovázeny i zvýšenou prašností a hlučností. Tento stav v některých obcích zhoršují i průjezdné komunikace II. třídy. Ve správním území ORP Hodonín je poměrně vysoké množství stacionárních zdrojů znečištění i procentu zasažení obyvatel jejich emisemi. V rámci tohoto území hygienickou stanicí vydány povolení pro překročení hladin hluku pro některá zařízení. V obci Mikulčice se toto povolení vztahuje na ZP Mikulčice a. s. – technologické zařízení na zpracování ovoce a zeleniny. (Územní plán, ©2016)

Vodní toky

V kraji také narůstá počet obyvatel, využívajících napojení na kanalizaci s čističkou odpadních vod, což je jeden z kroků vedoucí ke zlepšení silného znečištění vodních toků Moravy, Dyje a Svratky. V tomto ohledu Mikulčice nejsou výjimkou, obyvatelé obce Mikulčice využívají napojení na kanalizaci s čističkou odpadních vod, které jsou v majetku a správě obce. Ochrana životního prostředí je v Jihomoravském kraji věnována značná pozornost. Každý rok to dokazuje vynaložený objem investic určený na jeho ochranu. (ČSÚ, charakteristika JmK, ©2016)

Veřejná zeleň

V roce 2011 obec vypracovala projekt a zaslala jej se všemi potřebnými podklady do sídla Nadace ČEZ. Správní rada Nadace ČEZ schválila poskytnutí nadačního příspěvku projektu obce s názvem „Stromy od společnosti ČEZ pro Mikulčice“ v maximální částce 200 tis. Kč. Cílem tohoto projektu bylo zlepšit životní prostředí prostřednictvím výsadby nové zeleně, a hlavně původních druhů dřevin. Projekt předpokládal výsadbu na veřejném prostranství v zastavěných nebo obytných plochách obcí a měst nebo v jejich extravilánu, např. části biokoridorů, biocenter, alejí, parků, výsadba protihlukových stěn apod. Parčík nad obytnou zónou Podbřežník se vysázel různými druhy stromů, jako jsou lípa, jasan, javor, dub a kaštan. Nahradili se stromy staré, často emisemi poškozené dřeviny a přeschlé agresivní formy, především akáty. Tento parčík má plnit především funkci protihlukovou, v blízkosti se nachází železniční přejezd, a má pomoci i proti prašnosti z polí ze severní a západní strany. Parčík se dále ohraničil výsadbou borovic a pásu keřů, a začlenilo se do něj připravované odpočívadlo. V areálu „Břízky“ obec rozšířila zeď dvěma skupinami borovic a v dostatečné vzdálenosti od vodovodu Podluží i silnice byla vysázena alejí lípy srdčité. V posledních letech také vznikl malý parčík na ulici místního názvu „Fanoša Mikuleckého“. Tento parčík je pojmenován po nejslavnějším rodákovi Mikulčic - parčík Fanoše Mikuleckého. Nyní záleží na obci a jejích občanech jak zeď budou chránit a starat se o ni. (Obec Mikulčice, ©2016)

Přírodní zajímavosti:

- **Přírodní rezervace Skařiny**

Přírodní rezervace Skařiny je důležitou součástí parku Mikulčický luh a leží u slepého ramene Moravy asi tři kilometry jihovýchodně od Mikulčic. Jde o významnou ornitologickou lokalitu s hnízdištěm vzácných ptačích druhů, např. ledňáčka říčního, volavky popelavé, čápa bílého nebo moudivláčka obecného. Výjimečně na do této přírodní rezervace zalétají vzácné druhy dravců – luňák červený, případně orl mořský. Běžně se zde z ostatních dravců vyskytuje kalous ušatý, káně rousná či poštolka obecná. Skařiny jsou význačným příkladem lužního lesa s velmi bohatým bylinným patrem. Můžeme zde nalézt orsej jarní, křivatec žlutý, česnek medvědí a vzácnou dymnivku nízkou. Rezervace je také bohatá na obojživelníky, zvláště žáby a různý hmyz, zejména pak motýly a brouky.

- **Přírodní park Mikulčický luh**

Přírodní park Mikulčický luh se nachází mezi řekou Moravou a Mikulčicemi. Představuje typickou ukázkou lužní krajiny s lesem tvořeným převážně jilmem ladním, dubem letním, jasanem a habrem úzkolistým. Park je významnou ornitologickou lokalitou, jehož součástí je i známá archeologická lokalita Slovanské hradiště v Mikulčicích.

- **Biosférická rezervace Dolní Morava**

V roce 2003 byla tato oblast vyhlášena jako biosférická rezervace. Představuje území, které je jedinečné svou různorodostí a bohatstvím rostlin a živočichů, které v jiných oblastech naší vlasti nenajdeme. Na ploše větší než 350 km² objevíme vedle velkých památkových a kulturních hodnot také území, na kterém se vyskytují unikátní části přírody. Nalezneme zde rozsáhlé komplexy lužního lesa a luk na dolních tocích řek Kyjovky, Dyje a Moravy.

- **Ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko**

Ptačí oblast Soutok-Tvrdonicko je lužním komplexem, který je charakteristický sítí vodních kanálů, mokřadů, periodicky zaplavovaných nivních luk, lesních porostů a osamoceně rostoucích dubů. Různorodost těchto přírodních stanovišť poskytuje mnoha ptačím druhům ideální podmínky pro život a rozmnožování. Z významných druhů zde nalezneme např. lejska bělokrkého, ledňáčka říčního, strakapoudu prostředního, žlunu šedou nebo dravce včelojeda lesního, luňáka červeného a hnědého, rarocha velkého či orla královského. Oblast Soutok-Tvrdonicko je významnou zastávkou a shromaždištěm tažných a vodních ptáků.

(Vinařské stezky, ©2016)

4.3 Bydlení

V obci Mikulčice dle sčítání lidu domů a bytů z roku 2011 bylo 655 rodinných domů, z nichž je pouze 592 obydleno. Dle sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 bylo v obci celkově 623 domů, z nichž bylo obydleno 569. Z toho bylo všech 560 rodinných domů ve vlastnictví soukromých osob, a 3 domy ve vlastnictví obce nebo státu. Z tohoto sčítání také vyplývá, že 7 rodinných domů je užíváno pouze k rekreaci, nikoli k trvalému pobytu, a 14 domů je obydleno pouze po přechodnou dobu. Oproti tomu při sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 vyplývá, že z celého počtu 592 obydlených domů je 545 z nich v soukromém vlastnictví fyzických osob. Dalších 36 bytů je ve spoluvlastnictví a 13 domácností je nájemních.

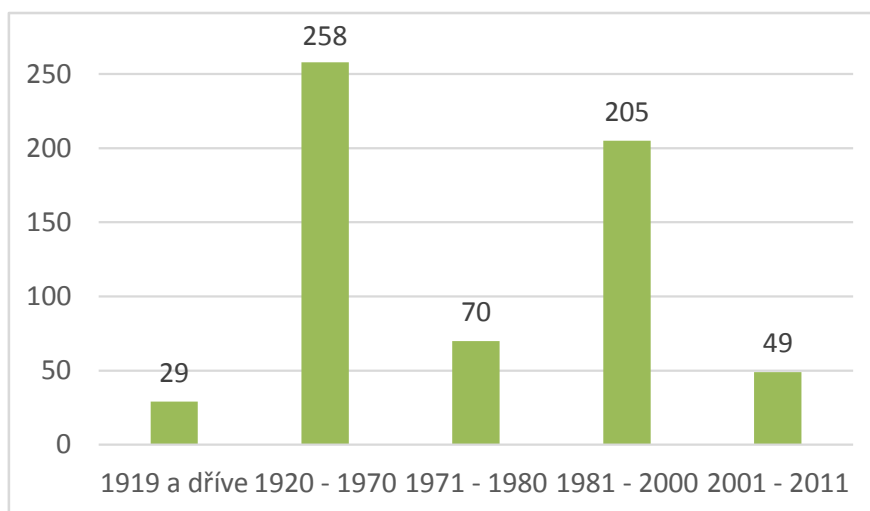
Vybavenost jednotlivých domů je díky vybavenosti samotné obce velice dobrá. Domů vybavených přípojkou na kanalizační síť je v obci Mikulčice 580. Vodovodem je vybaveno 549 rodinných domů a 562 rodinných domů také teplou vodou. Plynová přípojka je součástí 528 domů, a ústředním topením disponuje 539 domácností. (ČSÚ, ©2016)

Tabulka 2: Historický počet domů (ČSÚ, domy, ©2016)

Rok	Počet domů
1869	322
1880	350
1890	380
1900	394
1910	419
1921	426
1930	485
1950	520
1961	516
1970	521
1980	511
1991	578
2001	623
2011	655

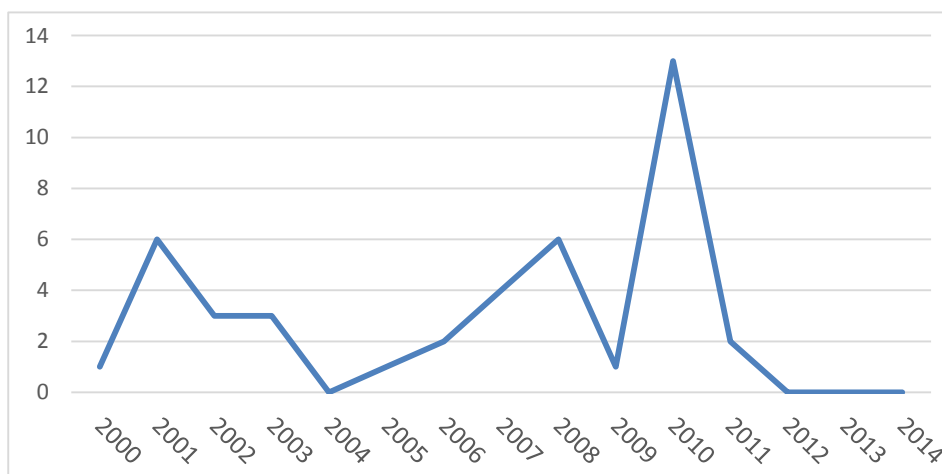
Na následujícím obrázku jsou zobrazeny počty vystavěných, nebo rekonstruovaných domů v průběhu let. Největší počet, celých 258 vystavěných domů byl v letech 1920 až 1970. Od roku 1971 do roku 1980 byla výstavba více než trojnásobně menší. K dalšímu velkému rozvoji obce pak docházelo v letech 1981 až 2000, kdy bylo vystavěno až 205 domů.

Následně, až do posledního sčítání lidu, domů a bytů, tedy do roku 2011 bylo vystavěno nebo zrekonstruováno 49 domů.

Obrázek 9: Vystavěné nebo zrekonstruované domy (ČSÚ, ©2016)

Následující obrázek znázorňuje počet vystavěných domů v letech 2000 až 2014. V letech 2001 a 2008 bylo vystavěno celkem 6 domů. V letech 2004, 2012, 2013 a 2014 neproběhla žádná výstavba, oproti tomu největší nárůst vystavěných domů byl v roce 2010, ve kterém bylo vystavěno až 13 nových domů. Tyto domy byly vystavěny na nově vzniklé ulici – Vaňkovka. Ulice se nachází na kraji obce směrem na Moravskou Novou Ves. Dle územního plánu obce Mikulčice, obec momentálně nemá příliš volných ploch pro výstavbu domů. Nově vzniklá ulice by se však v budoucnu mohla rozvíjet, tím by přibýlo dalších ploch pro možnou výstavbu domů, která by mohla do obce přilákat nové občany.

Obrázek 10: Počet vystavěných domů v letech 2000 – 2014 (ČSÚ, ©2016)

4.4 Kultura a památky

4.4.1 Spolky a organizace

<i>Countrio</i>	Country skupina z Hodonína, která se zaměřuje na výchovné koncerty pro základní a střední školy s programem, který představí hudbu country a bluegrass od vzniku v USA až po formu, která se prezentuje u nás v ČR. (Countrio, ©2016)
<i>CM Slovácko mladší</i>	Cimbálová muzika „Slovácko mladší“ vznikla v srpnu roku 2000 v Mikulčicích, kde žil a působil proslulý skladatel lidových písní František Hřebačka, mnohým spíše známý pod jménem Fanoš Mikulecký. Tradici lidové hudby se v obci rozvíjí již od 1. března roku 1965. (CM Slovácko, ©2016)
<i>Mužský sbor Mikulčice</i>	Mužský sbor Mikulčice vznikl v květnu 2013 a to díky iniciativě bývalých muzikantů cimbálové muziky Slovácko. Dnes má tento sbor 21 stálých členů, z nichž je více než polovina aktivních muzikantů. Od března 2016 jsou zapsaným spolkem. (Mužský sbor Mikulčice, ©2016)
<i>Gurmáni Mikulčice</i>	Spolek Gurmáni z Mikulčic se věnuje propagaci a pořádáním akcí, které prosazují kulturu jídla a pití v duchu zapomenutých tradic. Tento spolek má nyní 20 členů. Jednou z předních aktivit je akce Koš ovocných pálenek a kysaného zelí. Součástí těchto akce je nabídka zapomenutých krajových pochutin. (Pálenky Mikulčice, ©2016)
<i>Junák Mikulčice</i>	Skauting je v naší zemi od roku 1911. Jedná se o největší výchovné organizace v České republice. Svou činností a výchovou dětí si vydobyl uznání a respekt státních institucí i dalších organizací. Proto ani v Mikulčicích tato organizace nechybí. Skautský program, kam patří sport, hry a rukodělné činnosti, je přitažlivý už pro nejmenší školáky: ti ve věku 6–10 let si říkají vlčata a světlušky, 11-14letí chlapani a děvčete jsou skauti a skautky, pro věk 15-26 let se užívá pojmenování roveři a rangers. V roce 2008 registrovalo středisko Mikulčice 109 členů. (Junák Mikulčice, ©2016)

**Brontosaurus
Mikulčice**

Hnutí Brontosaurus na Podluží zahrnuje širokou škálu volnočasových akcí, ekovýchovných aktivit a činností na ochranu našeho přírodního dědictví. Tvoří dětské oddíly s dlouholetou tradicí výchovy k poznání a ochraně přírody formou různých akcí, výprav, soutěží, brigád, her a táborů. (Brontosaurus, ©2016)

Klub seniorů

Koncem roku 2013 vzniklo občanské sdružení Klub seniorů Mikulčice, které navázalo na Klub žen, který v Mikulčicích působil 20 let. Posláním klubu je aktivní zapojení seniorů do společenského a kulturního života v obci – prožití aktivního a spokojeného stáří.

Zahradkáři

Zahradkaření má hluboké kořeny. Český zahradkářský svaz je zájmové občanské sdružení, které vzniklo v roce 1957, ale historické kořeny sahají do 16. století. Členové ČZS jsou příznivci zahrádek, ovoce, zeleniny a květin. Spolek také organizuje kulturní i společenské akce, přednášky a pořádá praktické školení. Tento spolek spolupracuje i s místním klubem seniorů a obcí a pořádá soutěž Rozkvetlá okna a předzahrádky. (Zahradkáři, ©2016)

Včelaři

V Mikulčicích vznikl spolek Včelaři v roce 1960 sloučením dvou spolků. Jednalo se o Včelařský spolek Mikulčice a Včelařský spolek Hodonín a okolí. Oba spolky byly založeny v roce 1920 a jsou historicky spjaty se jménem Roman Calábek. Tento spolek má 70 členů a podílí se na aktivním rozvoji dětských včelařských kroužků. Zaměřuje se také na besedy na školách a exkurze na včelařských provozech. (Včelaři, ©2016)

Vinařství

Vinařství má v Mikulčicích již historickou tradici. V obci je asi 200 sklepů a bůd soustředěných na několika místech obce, a to U cihelny, U Zádruhy, U hřbitova, Za hřbitovem, U myslivecké chaty, Těšické budy, Za Pernicovým, Na Hledíkově. Více bude vinařství rozebráno v dalších kapitolách. (Vinařství, ©2016)

„Kdo starý sýr jí a dobré víno pije, toho ani čert paliců nezabije.“

Sbor dobrovolných hasičů	Sdružení dobrovolných hasičů je pokračovatelem organizací hasičstva. Jejich cílem je vytvářet podmínky k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a poskytovat pomoc při živelných pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí, život, zdraví, nebo majetek obce Mikulčice. (SDH, ©2016)
Oddíl kopané	Obec Mikulčice sportovně reprezentuje sportovní oddíl kopané s názvem TJ Baník Mikulčice. Jeho týmy jsou žáci, dorost muži A, muži B. (Baník Mikulčice, ©2016)
Oddíl stolního tenisu, Aerobic	V Mikulčicích je oddíl stolního tenisu a aerobic orientován do místní sportovní haly, kde místní členové a členky trénují a cvičí. Oddíl stolního tenisu má 4 družstva a 5. družstvo tvoří junioři a žáci. (Oddíl stolního tenisu, ©2016)
Atletický klub	Atletický oddíl byl založen jako Sokol Mikulčice panem Janem Bělohoubkem 22. září 1974. Dne 17. června 1983 byl oddíl přejmenován na Atletický oddíl Baník Mikulčice. Od 1. července 2004 je atletický klub samostatné občanské sdružení pod názvem Atletický klub Mikulčice. Atletická dráha byla oficiálně otevřena 1. 5. 1990. Nejznámějším závodem pořádaným na dráze je Memoriál Petra Bělohoubka ve vícebojích žactva, které se v Mikulčicích koná pravidelně v červnu. (Atletický klub, ©2016)

4.4.2 Památky

V jádru vesnice stojí gotický **kostel Nanebevzetí Panny Marie**, v němž můžeme spatřit unikátní oltář z dubových kmenů nalezených v korytě Moravy. Před chrámem mají své místo barokní **sochy sv. Oldřicha a sv. Jana Nepomuckého**. Nedaleko tohoto sousoší v parku je vztyčen dřevěný tzv. **Lekavých kříž**, který je bohatě vyřezávaným dílem lidového řezbáře Františka Vymyslického z Dolních Bojanovic. V obci Mikulčice můžeme dále nalézt národní památku, **kapli sv. Rocha**, která se nachází u hřbitova, kde ji zdobí malované slovácké žudro. Žudrem je ozdobena také fara a radnice, u níž stojí **sousoší sv. Cyrila a Metoděje**. Za zmínku stojí i areál tzv. Těšických búd, jenž se nachází při cestě do Lužic, mikulčické sklepy u myslivecké chaty a Důl Mír s těžbou lignitu. (Turistické zajímavosti, ©2016)

4.5 Infrastruktura

4.5.1 Technická infrastruktura

Voda a Kanalizace

Čistírna odpadních vod i kanalizace jsou v majetku i správě Obce Mikulčice. Čistírna odpadních vod se nachází asi 300 metrů od posledního stavení na pravé straně komunikace ve směru na Slovanské hradiště. Mikulčice provedly výstavbu nové ČOV v letech 2007 – 2010 za podpory evropských fondů a Státního fondu životního prostředí ČR.

Kanalizační síť v obci je tvořena stokami odvádějícími odpadní vody splaškové a dešťové do obecní ČOV. Dešťové vody jsou oddělovány v dešťových odlehčovacích komorách a naředené splašky s dešťovými vodami jsou vyústními objekty přiváděny do recipientu, tím je tok Kyjovka. Celková délka stokového systému je 14 006 metrů. Stoková síť je realizována z betonových, kameninových, železobetonových a plastových trub. Tato síť obsahuje tři odlehčovací komory, jednu čerpací stanici dešťových vod umístěnou v areálu ČOV.

Sběrné středisko odpadů

Obec Mikulčice jako původce odpadů provozuje zařízení SSO, v němž provádí sběr odpadů kategorie nebezpečný a ostatní, jejich přechodné, krátkodobé shromažďování před předáním oprávněným osobám k odstranění či využití a dále realizuje zpětný odběr vybraných výrobků, jako jsou baterie a akumulátory, výbojky a zářivky nebo vyřazená elektrozařízení. Sběrné středisko odpadů je v obci od minulého roku nové.

Plyn

Provozovatelem distribuční sítě plynu pro Mikulčice je společnost RWE GasNet s. r. o., ta provozuje VTL soustavy plynovodů, které jsou z hlediska řízení zdrojů a spotřeb zemního plynu rozděleny na tři oblasti. Obec je připojena na síť jižní Morava oblast III. – MND a. s. – s provozním tlakem 1,6 – 2,0 MPa. V roce 2014 byla plynofikační síť rozšířena o 8 nových plynovodních přípojek v ulici Dělnická.

Elektrické vedení

Obec Mikulčice odebírá elektrickou energii od společnosti ČEZ. Veřejné osvětlení je na mnoha místech zastaralé. V letošním roce obec prodloužila veřejné osvětlení, a to U Rybníčka, kde byly přidány 2 světla na stávající stožáry a Na Hledíkově jsou plánovány 3 světla včetně stožárů a rozvodů – na konci dubna tohoto roku byla stavba „rozšíření veřejného

osvětlení“ povolena (rozpočet 64 000 Kč), a momentálně probíhá výběrové řízení na dodavatele. (Rozhovor s místostarostkou obce)

Úpravna vody

ÚV Mikulčice vybudovaná a uvedená do provozu v roce 1983 zásobuje pitnou vodou obecní vodovod Mikulčice. Účelem této stavby byla náhrada ztráty vody v části obce vzniklé odvodňováním důlního díla a stavba byla jen provizoriem do doby uvedení do provozu vodovodu Podluží. Surová voda byla čerpána z několika odvodňovacích vrtů, které však postupem času ztratily vydatnost. Po uvedení vodovodu Podluží do provozu v roce 1988 byla ÚV tehdejším provozovatelem – Jm Vak Hodonín odstavena. V roce 1994 byl po převodu obecního vodovodu z Fondu národního majetku do vlastnictví obce obnoven provoz ÚV. Od té doby provozuje vodovod včetně ÚV obec Mikulčice a předpokládá se i další provozování tohoto samotného vodovodu. V roce 1999 obec investovala do vybudování nového vodárenského vrtu jako náhrady havarovaného do té doby využívaného vrtu. Obec se dohodla s podnikem Lignit Hodonín a. s. na dodávání vody i pro důl Mír, přičemž se využívá také jeden z doposud čerpaných odvodňovacích vrtů a bude využíván až do jeho zániku nebo neekonomičnosti jeho čerpání.

Důležitým faktem je, že na ÚV bylo namontováno technologické zařízení, které bylo již v době budování ÚV několik let staré a v dnešní době je zastaralé. Toto zařízení neumožňuje automatizaci provozu ÚV.

Technologie úpravy vody prodělala během provozu několik změn. Současný technologický postup však vykazuje nedostatky a řízení technologického procesu je jen ruční, takže vyžaduje častou přítomnost obsluhy.

Výše uvedené skutečnosti ukazují, že rekonstrukce ÚV a technologie úpravy vody je již nanejvýš nutná, protože současný stav neodpovídá úrovni 21. století.

Rekonstrukce může probíhat za plného zásobení obce vodou, protože v případě potřeby je možno smluvně obecní vodovod jednoduše připojit na vodovod Podluží. (Rozhovor se starostou obce)

Dopravní infrastruktura

Obec Mikulčice neleží na žádném hlavním dopravním tahu. Některé ze silnic včetně chodníků v obci jsou však v nevyhovujícím stavu, většinou jde o zastaralost komunikací. U hřbitova je také potřeba vybudování parkovací plochy a spojení chodníků s vyznačením nového přechodu pro chodce vedoucí do centra obce. V ulici Moravská je dále plánována rekonstrukce silnice i chodníků, příp. i autobusového zálivku.

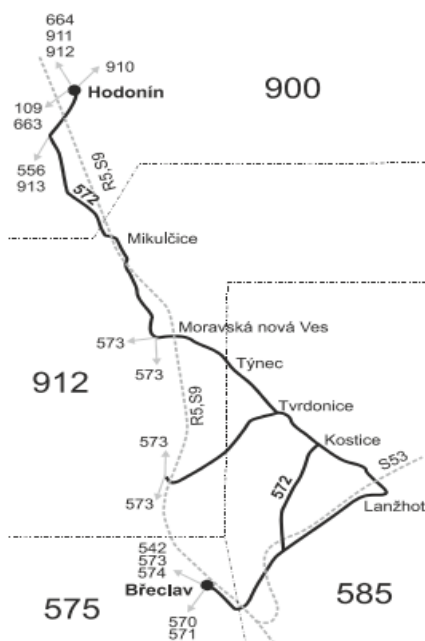
Železniční doprava

Nejen pro Mikulčice byla významná výstavba železničního koridoru na trase Břeclav – Přerov, která zrychlila a odhlučnila železniční provoz. Nejbližší železniční zastávka je v obci Lužice, která sousedí s Mikulčicemi. Tato zastávka je opravdu nedaleko od místní části obce zvaná Těšice.

Silniční doprava

Okres Hodonín patří k územím s vysokou intenzitou především silniční dopravy. Nalezneme zde 115 km silnic první třídy a 435 km silnic nižších tříd.

V Mikulčicích je autobusová doprava zprostředkována pomocí integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje. (IDS JmK, ©2016)

Obrázek 11: IDS JmK

(IDS JmK, ©2016)

4.5.2 Občanská vybavenost

Kulturní dům

Během roku se v kulturním domě pořádají různé kulturní akce, mezi které patří například taneční zábavy, divadelní představení, výstavy, košty, koncerty, besedy, kurzy a jiné akce. Firmám, organizacím i soukromým osobám může kulturní dům zajistit také jejich akce. Nabízí pronájem prostor na firemní večírky, přednášky, schůze, rodinné oslavy aj. Kulturní dům je vybaven dvěma sály, z nichž jeden je s balkonem (450 osob) a druhý bez balkonu (300 osob) a klubovny pro 70, 50 a 25 osob. Je zde také možnost pronájmu kuchyně s kapacitou až 300 jídel, menší tělocvičny a venkovního hřiště, na němž se může hrát např. volejbal, nohejbal, basketbal a tenis. Součástí kulturního domu v Mikulčicích je hostinec „U Losíků“ s letním zahradním posezením, jenž nabízí zákazníkům kromě příjemného posezení a dobrého pití i grilované a uzené pochoutky přímo z udírny.

Obecní úřad

Obecní úřad Mikulčice sídlí v centru obce a je zde k dispozici občanům každé pondělí a středu. V jeho čele stojí starosta Ing. Jan Vlašic. Obecní úřad plní v oblasti samostatné působnosti úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce a v oblasti přenesené působnosti obce vykonává státní správu s výjimkou věcí, které patří do působnosti zastupitelstva obce, rady obce a dalších orgánů obce. Je zde zřízen také finanční a kontrolní výbor. (Obec Mikulčice, ©2016)

Archeologický ústav

Archeologický ústav v Mikulčicích je detašovaným pracovištěm, které bylo založeno jako první terénní výzkumná základna Archeologického ústavu Brno v roce 1954 v souvislosti s objevem Velkomoravského hradiště. Od svého vzniku plnilo především funkci základny terénního výzkumu, který na této lokalitě celých 55 let provádí brněnský Archeologický ústav. Postupně byla v jeho rámci odkryta část jednoho z center Velké Moravy a celé území bylo pro svůj význam již v roce 1962 vyhlášeno národní kulturní památkou. Postupně byly zahájeny i rozsáhlé vykopávky v širším zázemí hradiště. V roce 2007 došlo ke tragickému požáru, po kterém následovala obnova pracoviště jako součást celkové regenerace památkového areálu NKP Mikulčice. Součástí rehabilitace a revitalizace kulturního území je mimo jiné také vybudování česko-slovenského archeologického parku Mikulčice-Kopčany, jehož území bylo navrženo na nominaci k zápisu na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. (Archeologický ústav, ©2016)

Muzejní expozice

Slovanské hradiště v Milčicích je významnou historickou a kulturní památkou Velké Moravy s velmi cennými a bohatými archeologickými nálezy.

V návštěvnickém centru této národní kulturní památky jsou expozice:

- Velkomoravské Mikulčice – knížecí hrad v údolní nivě řeky Moravy

Tato úvodní expozice pochází z roku 1997 a představuje památník Velké Moravy v širších souvislostech a vztazích.

- Velkomoravské Mikulčice – druhý kostel a sakrální architektura knížecího hradu

Tuto expozici nalezneme ve druhém pavilonu. Otevřena byla v roce 2008 a kromě audiovizuální projekce o historii a významu mikulčické lokality prezentuje také originály negativů základů druhého kostela, hrobové jámy s pohřby a úžasné kopie sbírkových předmětů mikulčické provenience, jako jsou gombíky, nákončí, náušnice, ostruhy ad. V kategorii Muzejní výstava roku 2008 získala tato expozice Cenu Gloria musaealis. Od jara roku 2015 je zde pro návštěvníky nové centrum s vyhlídkovou věží, s výhledem na celý areál hradiště. Součástí areálu je členitý terén mikulčické údolní nivy s lužními lesy a přírodními krásami, a také půvabný lesopark. Mikulčická památka usiluje o zápis na Listinu světového kulturního dědictví UNESCO. (Výletní cíle, ©2016)

Knihovna

Místní knihovna sídlí v budově obecního úřadu a je zřízena za účelem poskytovat veřejné knihovnické a informační služby, které jsou pro občany k dispozici každou středu od 12:00 do 18:00 hodin. (Knihovna Mikulčice, ©2016)

Česká pošta

V obci Mikulčice se také nachází jedna z mnoha provozoven České pošty, která je zde pro veřejnost denně k dispozici.

Maloobchod

V obci lze nalézt tři maloobchody prodávající potraviny nebo potraviny se smíšeným zbožím.

Tělocvična

Tělocvična přiléhá k budově družiny a MŠ Mikulčice a byla postavena v roce 2007.

Hřbitov

Nachází se spolu se sochou sv. Rocha podél hlavní cesty vedoucí Mikulčicemi. Obec má v plánu rekonstrukci hřbitova. Místní řemeslník, Tomáš Pavka, byl vybrán v konkurzu na zakázkovou výrobu nového stojanu na konve, kterým bude vybaven místní hřbitov, v rámci jeho plánované rekonstrukce. Byly také osloveny dvě firmy, aby vyčíslily náklady na celkovou rekonstrukci hřbitova, z nichž jedna byla místní stavební firma ŠP Rakostav.

Atletický areál

Atletický areál byl kompletně zrekonstruován v roce 2014 v rámci projektu „Modernizace atletického areálu při ZŠ v Mikulčicích“, který byl spolufinancován EU, ve výši 85 % uznatelných nákladů. Tato pozornost je věnována především žákům ZŠ a MŠ Mikulčice a ostatním členům Atletickému klubu Mikulčice.

4.5.3 Zdravotnictví

V Mikulčicích je zřízeno zdravotní středisko, které je umístěno naproti kulturnímu domu. Denně zde působí lékařka MUDr. Svobodová - všeobecná lékařka.

Kromě místního zdravotního střediska mohou zdejší obyvatelé navštěvovat dětské zdravotní středisko, zubního lékaře, gynekologickou ordinaci a lékárnu v Lužicích.

Nejbližší nemocnice je v Hodoníně. Nemocnice Hodonín je komplexním zařízením poskytujícím ambulantní, léčebnou a lůžkovou péči.

Homedica

Obec Mikulčice má uzavřenou smlouvu s Pečovatelskou službou Homedica Hodonín o poskytování sociálních služeb potřebným občanům Mikulčic. Zájemci uzavřou písemnou smlouvu s Pečovatelskou službou o zajištění služeb, jako jsou např. pomoc při osobní hygieně, chodu domácnosti, zajištění stravy, při péči o vlasy, nehty, osobní asistence a jiné. Společnost Homedica je tedy agentura poskytující domácí zdravotní péči, kterou provádí diplomované a certifikované zdravotní sestry, které úzce spolupracují s lékařem ošetřované osoby. Výkony na základě doporučení praktického lékaře jsou hrazené zdravotními pojišťovkami. Úkony je možno provádět i bez doporučení praktického lékaře za platební úhrady dle ceníku společnosti Homedica. (Obec Mikulčice, ©2016)

4.5.4 Školství

Mateřská škola

Mateřská škola je v Mikulčicích otevřená od 1. května 1952. Postupem času se školka přemístila a z jedné třídy se rozvinula na tři třídy, čímž zvýšila i svou kapacitu pro umístění dětí. Nyní zde může být umístěno až 74 dětí. Budova školky je umístěna do pěkného přírodního prostředí místního lesíka a přiléhá k budově družiny společně s přistavěnou jídelnou a tělocvičnou. Od 1. ledna 2003 je mateřská škola samostatným právním subjektem, který hospodář jako příspěvková organizace a jejímž zřizovatelem je obec Mikulčice. Součástí tohoto samostatného právního subjektu je Základní škola, Mateřská škola, Školní družina a Školní jídelna. Mateřská škola v Mikulčicích pracuje na základě vzdělávacího programu s mezinárodním názvem „Step by step“ neboli „Začít spolu“, který funguje na základě spolupráce učitelů, rodičů a dětí. Děti si v rámci tohoto programu vybírají aktivity a činnosti podle svých možností a chutí. Učitelky předem připravují jednotlivé činnosti v různých dětských koutcích, které si pak během dne děti mohou projít a vyzkoušet. Pro děti je zde k dispozici dílna, knihovna, ateliér a kuchyňka, ve které se děti spolu s učitelkami snaží připravovat skutečná jídla, na které rodiče dětí poskytnou potřebné suroviny. Mateřská škola Mikulčice spolupracuje se zdejší školou, atletickým i skautským oddílem a snaží se v rámci svých akcí zapojit i místní veřejnost. Ve svém volném čase mohou děti navštěvovat dobrovolné kroužky, např. gymnastiku, angličtinu a kroužek zvaný šikovné ručičky. Pro předškoláky je zde kurz grafomotoriky. Jako součást výuky učitelky pořádají pro děti různé výlety, divadla a jezdí s nimi plavat. V zimním období využívají prostor tělocvičny, v letním období využívají atletického areálu a nyní i nové environmentální zahrady, která byla vybudována na podzim minulého roku. Tento projekt byl spolufinancován Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí. (rozhovor s vedoucí učitelkou MŠ)

Tabulka 3: Demografický vývoj počtu dětí MŠ

Školní rok												
03/04	04/05	05/06	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16
65	69	65	65	59	52	55	67	68	68	69	73	71

Škola

Základní škola Mikulčice se nachází v blízkosti významné historické a kulturní památky Velké Moravy. Dějiny budovy se začínají psát v roce 1880 a během let prošla ZŠ mnoha úpravami. V roce 2008 proběhla rekonstrukce ZŠ, která představovala zateplení budovy, a byla spolufinancována EU – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR v rámci Operačního programu Životní prostředí. Poslední rekonstrukcí v roce 2009 zmizelo prošlapané schodiště, které svědčilo o stáří budovy, a po kterém jako žák chodil i oblíbený skladatel lidových písní, malíř a muzikant, František Hřebačka Mikulecký.

Škola poskytuje základní vzdělání na prvním i druhém stupni - 9 tříd. Jak již bylo zmíněno, součástí ZŠ a MŠ Mikulčice je také Školní jídelna, Školní družina a pro výuku dětí je k dispozici atletický areál a tělocvična. Děti mohou navštěvovat nejrůznější kroužky, které vedou učitelé ZŠ (např. zpívání s kytarou, angličtina, matematika netradičně, keramika, pěstitelský kroužek, dějepisný kroužek, vaření, folklórní skupina – věneček) nebo externí pracovníci (např. náboženství, robotický, rybářský a včelařský kroužek). ZŠ také vlastní keramickou dílnu s keramickou pecí, ve které děti mohou tvořit nejrůznější keramické práce a od roku 2014 je zde k dispozici školní zahrada zvaná „Malé školní arboretum“, na kterou ZŠ obdržela grant z Evropského fondu životního prostředí ve výši 70 tis. Kč. (rozhovor s ředitelkou školy)

Tabulka 4: Demografický vývoj počtu dětí ZŠ

	Školní rok													
	03/0 4	04/0 5	05/0 6	06/0 7	07/0 8	08/0 9	09/1 0	10/1 1	11/1 2	12/1 3	13/1 4	14/1 5	15/1 6	
1. tř.	17	19	13	23	19	22	15	13	21	15	18	22	20	
2. tř.	9	16	20	13	23	19	20	16	14	21	17	18	23	
3. tř.	17	9	15	19	13	22	18	20	16	14	22	18	18	
4. tř.	23	16	9	14	19	15	23	17	18	16	15	20	18	
5. tř.	20	18	13	9	15	19	15	23	17	18	16	16	19	
celkem I. st.	86	78	70	78	89	97	91	89	86	84	88	94	98	
6. tř.	14	15	17	15	10	13	18	14	22	17	17	15	15	
7. tř.	20	14	15	17	15	10	14	16	14	23	19	17	17	
8. tř.	22	21	14	16	19	15	9	13	16	9	24	20	18	
9. tř.	26	22	20	13	16	19	14	9	13	15	10	23	20	
celkem II. st.	82	72	66	61	60	57	55	52	65	64	70	75	70	
Celkem ZŠ	168	150	136	139	149	154	146	141	151	148	158	169	168	

4.6 Hospodaření obce

Tabulka 5: Rozpočet 2012 (Obec Mikulčice, 2012)

	Schválený rozpočet	%	Rozpočet po změnách	%	Výsledek od počátku roku
Daňové příjmy	14 377 500	100,66	15 599 200	92,78	14 472 919,39
Nedaňové příjmy	2 782 000	127,93	3 603 500	98,77	3 559 138,21
Kapitálové příjmy	0	0,00	399 000	100,21	399 850,00
Přijaté transfery	844 500	153,44	1 313 300	98,67	1 295 824,52
Příjmy celkem	18 004 000	109,57	20 915 000	94,32	19 727 732,12
Běžné výdaje	1 474 200	105,70	17 308 300	90,03	15 582 616,41
Kapitálové výdaje	532 900	31,47	5 269 700	31,82	1 676 871,06
Výdaje celkem	20 071 000	85,99	22 578 000	76,44	17 259 487,47

Celkové rozpočtované příjmy pro rok 2012 představovaly částku 18 004 000 Kč. Skutečnost ke konci roku činila částku vyšší o 1 723 732 Kč, což znamená plnění schváleného rozpočtu na 109,57 %.

Obec obdržela mimo jiné dotaci z MPSV – program politika zaměstnanosti ve výši 86 000 Kč. Získala také průtokový neinvestiční transfer ve výši 370 954, 80 Kč na realizaci projektu v rámci akce „EU peníze školám“, který byl určen pro základní a mateřskou školu v Mikulčicích.

Celkové uskutečněné výdaje roku 2012 činily 17 259 487, 47 Kč, což představuje 85,99 % předpokládaných výdajů schválených v rozpočtu.

Příspěvková organizace ZŠ a MŠ Mikulčice obdržela od obce příspěvek na svou činnost ve výši 2 900 000 Kč.

Ve výdajích jsou mimo jiné zahrnuty poskytnuté příspěvky místním neziskovým organizacím na jejich činnost v celkové výši 787 510 Kč, z nichž nejvyšší příspěvek obdržel TJ Baník Mikulčice, ve výši 440 000 Kč.

Tabulka 6: Rozpočet 2013 (Obec Mikulčice, 2013)

	Schválený rozpočet	%	Rozpočet po změnách	%	Výsledek od počátku roku
Daňové příjmy	15 492 000	115,66	15 492 000	115,66	17 918 733,63
Nedaňové příjmy	3 182 900	107,85	3 536 100	97,08	3 432 779,22
Kapitálové příjmy	0	0,00	5 433 000	100,32	5 450 274,00
Přijaté transfery	715 100	841,99	6 021 900	99,99	6 021 090,00
Příjmy celkem	19 390 000	169,28	30 483 000	107,68	32 822 876,85
Běžné výdaje	15 215 000	109,23	18 822 800	88,29	16 618 671,28
Kapitálové výdaje	10 445 000	100,21	13 979 200	74,84	10 466 838,70
Výdaje celkem	25 660 000	105,56	32 802 000	82,57	27 085 509,98

Celkové rozpočtované příjmy pro rok 2013 představovaly částku 19 390 000 Kč. Skutečnost ke konci roku činila částku vyšší o 13 432 876 Kč, což znamená navýšení příjmů oproti původnímu předpokladu o necelých 70 %.

Obec obdržela v roce 2013 dotaci ze SFŽP v rámci projektu „Snížení prašnosti v obci“, spolufinancovaného z rozpočtu EU, na zakoupení zametacího vozu ve výši 2 543 670 Kč.

Z programu na podporu zaměstnanosti obdržela obec od MPSV dotaci ve výši 295 000 Kč.

Celkové uskutečněné výdaje v roce 2014 činily až 27 085 510 Kč, což představuje navýšení o necelých 6 % oproti předpokládaných výdajů schválených v rozpočtu.

V roce 2013 byly poskytnuty příspěvky neziskovým organizacím na jejich činnost ve výši 1 297 856 Kč, z toho 530 000 Kč činil příspěvek pro TJ Baník Mikulčice.

Příspěvek obce na činnost příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Mikulčice činil pro rok 2013 částku ve výši 2 900 000 Kč. Příspěvková organizace skončila své hospodaření k 31. 12. 2013 s přebytkem ve výši 50 616, 65 Kč.

Tabulka 7: Rozpočet 2014 (Obec Mikulčice, 2014)

	Schválený rozpočet	%	Rozpočet po změnách	%	Výsledek od počátku roku
Daňové příjmy	18 429 000	111,61	20 643 400	99,64	20 569 013,84
Nedaňové příjmy	2 499 800	120,70	3 234 600	93,28	3 017 170,63
Kapitálové příjmy	0	0	770 000	100,01	770 056,00
Přijaté transfery	772 200	290,68	25 495 000	99,67	25 410 640,88
Příjmy celkem	21 701 000	229,33	50 143 000	99,25	49 766 881,35
Běžné výdaje	15 882 000	195,58	32 828 700	94,62	31 062 019,33
Kapitálové výdaje	7 966 000	213,93	19 833 300	85,92	17 041 749,64
Výdaje celkem	23 848 000	201,71	52 662 000	91,34	48 103 768,97

Celkové rozpočtované příjmy pro rok 2014 představovaly částku 21 701 000 Kč. Skutečnost ke konci roku činila částku vyšší o 28 065 881 Kč, což znamená více než dvojnásobné navýšení příjmů oproti původnímu předpokladu.

Celkové uskutečněné výdaje v roce 2014 činily 48 103 769 Kč, což představuje dvojnásobek předpokládaných výdajů schválených v rozpočtu.

Rozpočtové příjmy i výdaje byly navýšeny hlavně díky poskytnutým dotacím, např. na sběrné středisko odpadů obdržela obec investiční dotaci ze SFŽP (státní fond životního prostředí) ve výši přes 9,5 mil. Kč.

Z MPSV (ministerstvo práce a sociálních věcí) v rámci programu politika zaměstnanosti obdržela obec 325 775 Kč.

Své příspěvkové organizaci ZŠ a MŠ Mikulčice poskytla obec příspěvek na činnost ve výši 2 900 000 Kč, a příspěvky poskytnuté na činnost neziskových organizací činily 981 356 Kč, z toho 530 000 Kč obdržela TJ Baník Mikulčice.

Tabulka 8: Rozpočet 2015 (Obec Mikulčice, 2015)

	Schválený rozpočet	%	Rozpočet po změnách	%	Výsledek od počátku roku
Daňové příjmy	19 426 200	105,12	20 815 000	98,10	20 420 097,29
Nedaňové příjmy	2 568 300	114,78	3 016 500	97,72	2 947 846,04
Kapitálové příjmy	10 000	709,28	177 000	96,57	170 928,00
Přijaté transfery	6 795 500	151,77	10 356 200	99,58	10 313 202,26
Příjmy celkem	28 800 000	117,54	34 364 700	98,51	33 852 073,59
Běžné výdaje	15 140 900	113,48	19 854 800	86,54	17 181 596,02
Kapitálové výdaje	8 534 100	72,60	7 823 900	79,19	6 195 398,95
Výdaje celkem	23 675 000	98,74	27 678 700	84,46	23 376 994,97

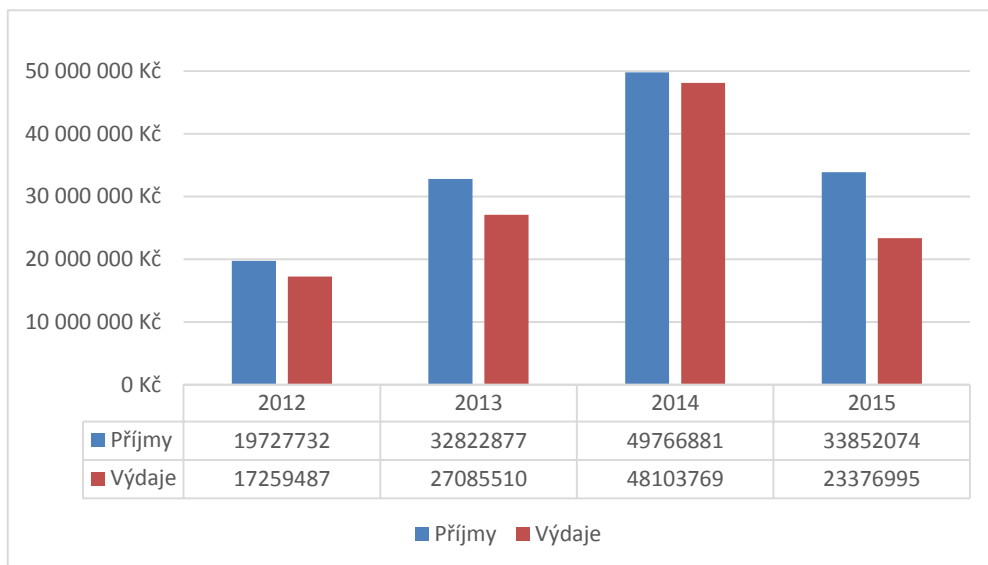
Celkové rozpočtované příjmy pro rok 2015 představovaly částku 28 800 000 Kč. Skutečnost ke konci roku činila částku vyšší o 5 052 074 Kč, což znamená navýšení příjmů o necelých 18 % oproti původnímu předpokladu.

Obec Mikulčice v tomto roce obdržela dotaci ve výši 693 222, 30 Kč z operačního programu životní prostředí, která byla využita na novou environmentální zahradu v mateřské škole.

Celkové uskutečněné výdaje v roce 2015 činily 23 376 994, 97 Kč, což představuje 98,74 % předpokládaných výdajů schválených v rozpočtu.

Své příspěvkové organizaci ZŠ a MŠ Mikulčice poskytla obec příspěvek na činnost ve výši 2 900 000 Kč,

V roce 2015 byly místním organizacím a spolkům poskytnuty příspěvky v celkové výši 943 000 Kč, z toho pro TJ Baník Mikulčice 600 000 Kč.

Obrázek 12: Rozpočty v letech 2012 – 2015 (Obec Mikulčice, 2012 – 2015)

V tomto roce má obec Mikulčice vytvořen pouze návrh rozpočtu. Jednotlivé částky objevující se v tomto návrhu ukazuje následující tabulka.

Tabulka 9: Návrh rozpočtu na rok 2016 (Obec Mikulčice, ©2016)

Daňové příjmy	20 306 000
Nedaňové příjmy	2 827 400
Kapitálové příjmy	-
Přijaté transfery	685 600
Příjmy celkem	23 819 000
Běžné výdaje	17 054 000
Kapitálové výdaje	19 560 000
Výdaje celkem	36 614 000

Na rok 2017 a rok 2018 má obec sestaven následující rozpočtový výhled:

Tabulka 10: Rozpočtový výhled (Rozhovor s místostarostkou)

	2017	2018
Daňové příjmy	19 500 000	19 500 000
Nedaňové příjmy	2 600 000	2 600 000
Dotace	10 000 000	700 000
Celkové příjmy	32 100 000	22 800 000
Běžné výdaje	13 600 000	13 600 000
Kapitálové výdaje	17 300 000	5 700 000
Celkové výdaje	30 900 000	19 300 000

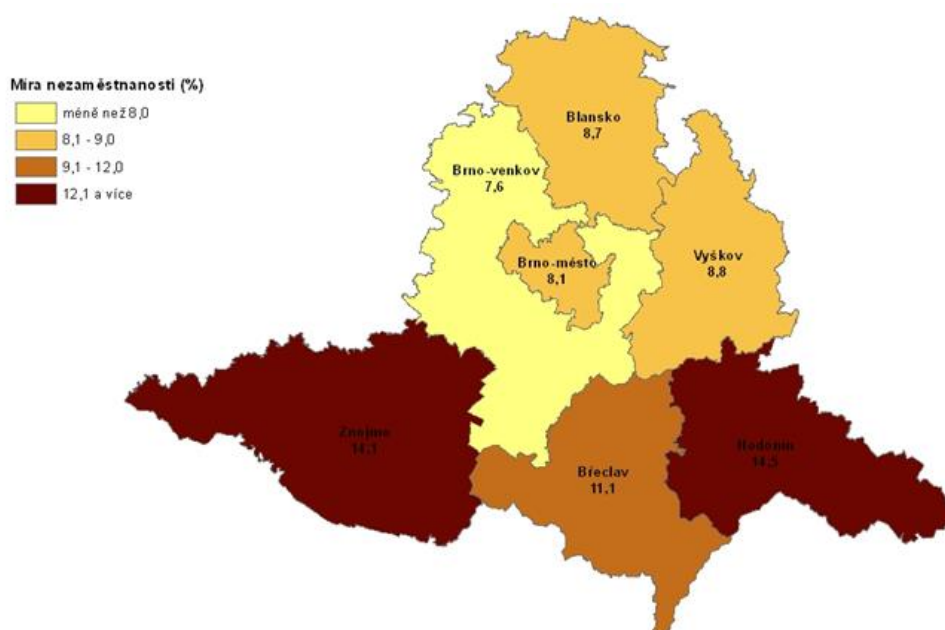

4.7 Trh práce a průmysl

Míra nezaměstnanosti

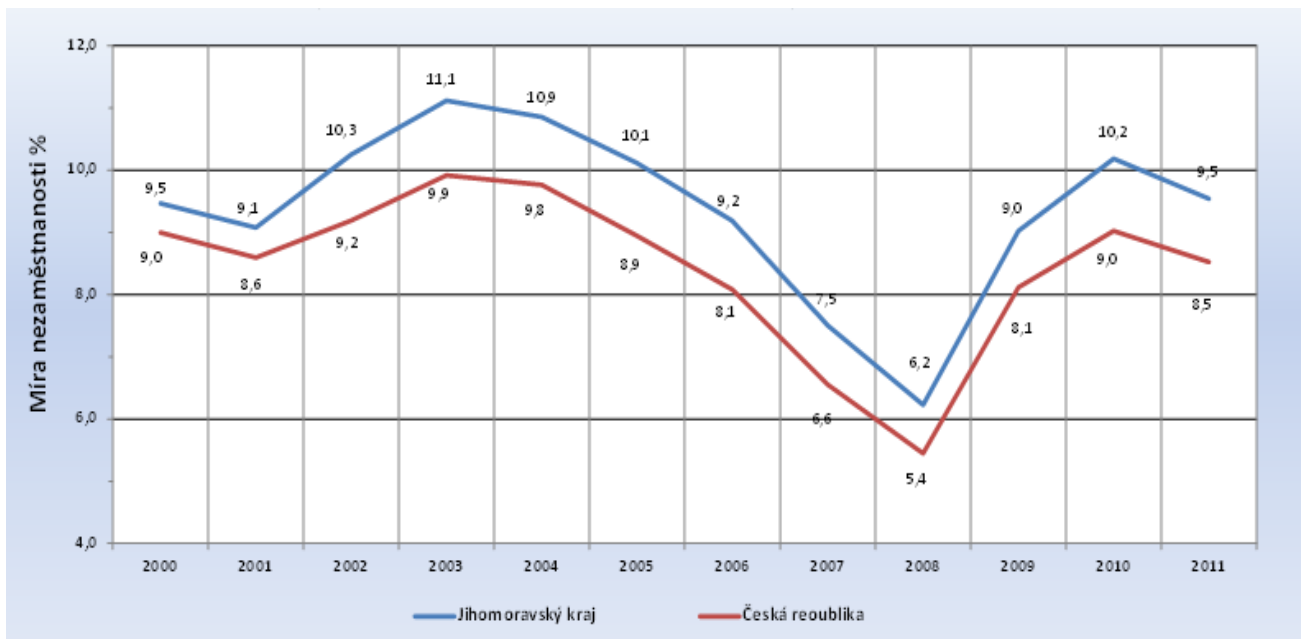
Míra nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji patří k nejvyšším v celé republice. V současné době se významně liší například okresy Hodonín a Znojmo, které patří dlouhodobě k ekonomicky slabým, strukturálně postiženým regionům v rámci ČR. (Regional development, ©2016)

Hodonínsko je průmyslově – zemědělský region s vysokou hustotou zalidnění, pro jehož sídelní strukturu je typický častý výskyt městysů a velkých obcí s několika tisíci obyvateli. Ze všech regionů v okrese bylo právě Hodonínsko nejvíce postiženo restrukturalizací hospodářství. Ve městě Hodoníně a jeho okolí byla v minulosti nezvykle vysoká koncentrace zaměstnavatelů s několika stovkami, případně i více než tisícem zaměstnanců. Během poměrně krátké doby však tyto podniky buď zanikly, nebo prošly radikálním snížením stavů zaměstnanosti a bohužel do dnešní doby za ně nevznikla adekvátní náhrada vytvořením obdobného počtu volných míst v jiných odvětvích. Město Hodonín je také specifické v tom, že jako okresní město má vyšší míru nezaměstnanosti, než je míra v celém okrese. K 31. 12. 2011 mikroregion Hodonínsko evidoval celkem 5256 uchazečů o zaměstnání a míra nezaměstnanosti dosáhla hodnoty až 16,53 %. (MPSV, výroční zprava, ©2016)

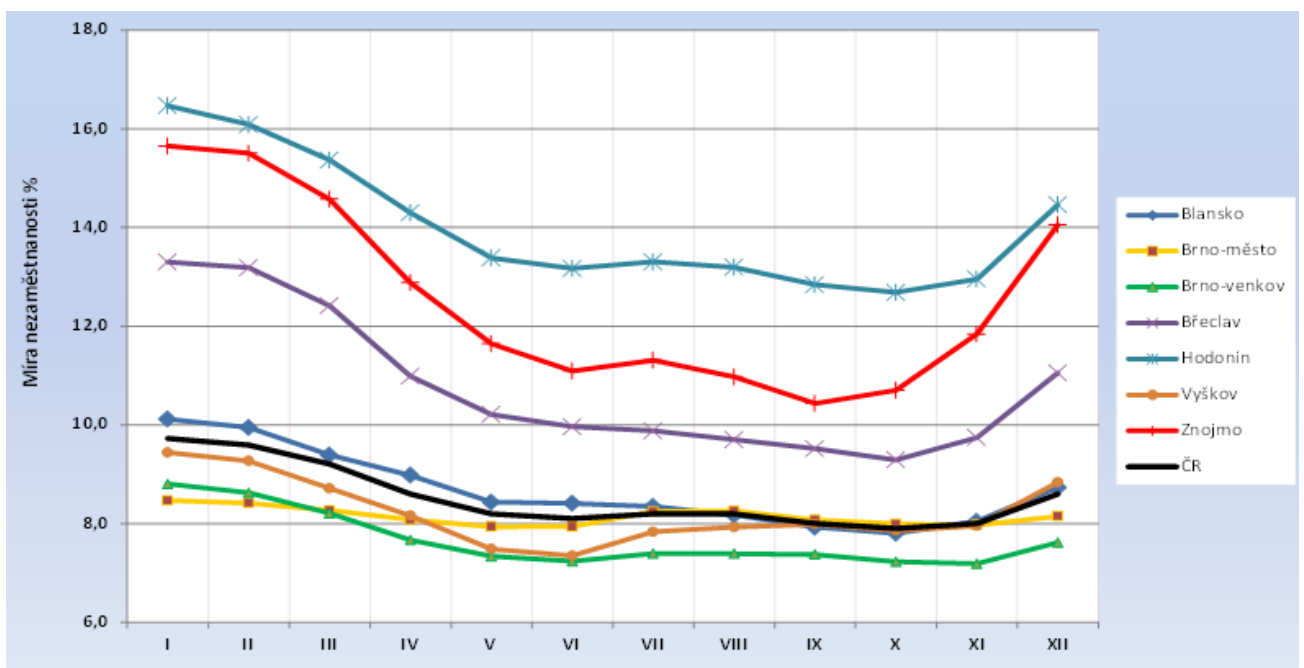
Obrázek 13: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých okresech JmK (MPSV, ©2016)

Na následujícím obrázku můžeme vidět, že pro Jihomoravský kraj je nadprůměrná míra nezaměstnanosti typická již řadu let.

Obrázek 14: Míra nezaměstnanosti ČR a JmK v letech 2000 – 2011 (MPSV, výroční zpráva, ©2016)

Další obrázek zobrazuje jednotlivý vývoj míry nezaměstnanosti v okresech Jihomoravského kraje v roce 2011. Je třeba zmínit, že okres Hodonín dosahuje po celý rok nejvyšších hodnot.

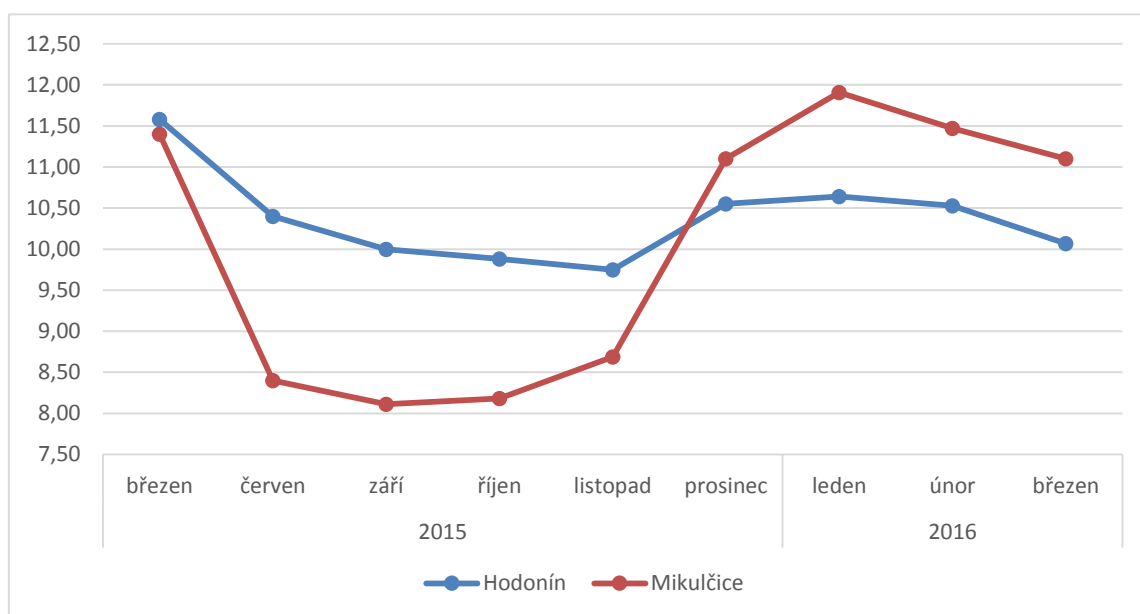
Obrázek 15: Míra nezaměstnanosti v okresech JmK v roce 2011 (MPSV, výroční zpráva, ©2016)

Jak již bylo zmíněno, míra nezaměstnanosti v okrese Hodonín je poměrně vysoká, a v samotném městě Hodoníně je ještě vyšší. Mikulčice bohužel nejsou výjimkou, jak zobrazuje následující tabulka, míra nezaměstnanosti je zde v nejbližší době ještě vyšší než v okresním městě Hodonín.

Na obrázku můžeme vidět vývoj míry nezaměstnanosti za minulý rok a současný rok 2016 v okresním městě Hodonín a v obci Mikulčice. V průběhu roku 2015 nezaměstnanost v městě Hodoníně klesala, na konci března činila 11,58 % a ke konci listopadu tvořila míra nezaměstnanosti 9,75 %. Na konci roku 2015 však opět vzrostla. Tento rok se drží podobných hodnot, ke konci března tvořila nezaměstnanost 10,07 %. Naproti tomu v Mikulčicích došlo v průběhu roku 2015 k výraznému snížení nezaměstnanosti. Na konci března 2015 zde činila nezaměstnanost 11,4 %, v září pak klesla na 8,11 %, poté opět začala vzrůstat a v lednu 2016 míra nezaměstnanosti v Mikulčicích dosáhla výše 11,91 %. Na konci března činila míra nezaměstnanosti v obci 11,1 %. (ČSÚ, nezaměstnanost, ©2016)

Tabulka 9: Míra nezaměstnanosti za březen 2016 (ČSÚ, ©2016)

Okres Hodonín	8,70 %
Hodonín	10,10 %
Mikulčice	11,10 %

Obrázek 16: Vývoj míry nezaměstnanosti v Hodoníně a Mikulčicích za rok 2015 a 2016 (ČSÚ, ©2016)

Zaměstnavatelé v obci

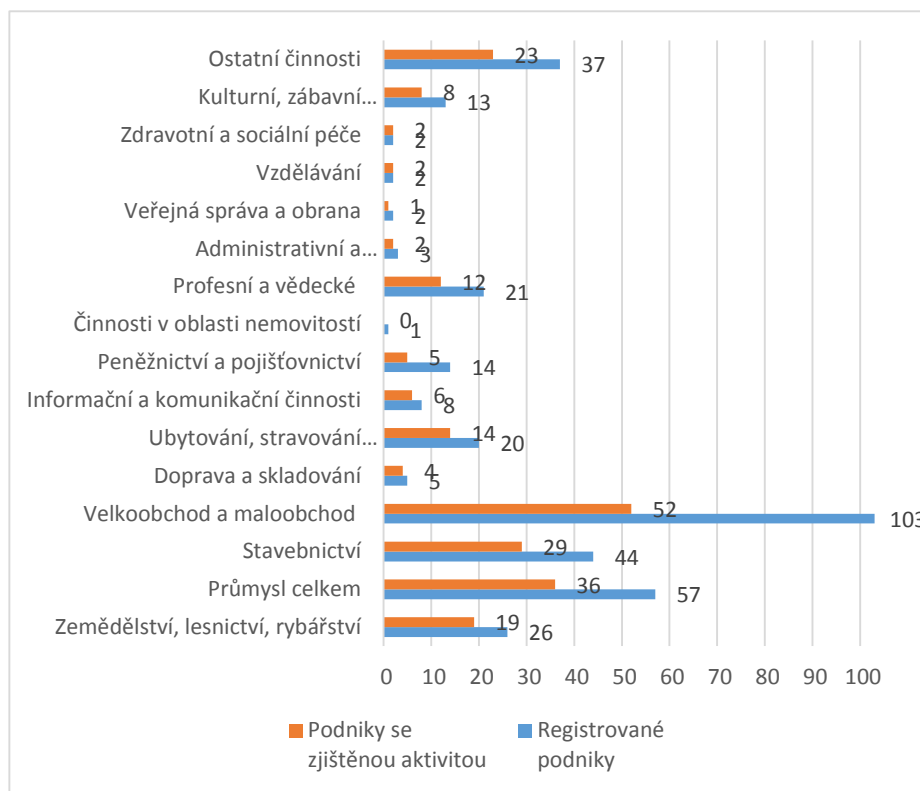
Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v obci je ZP Mikulčice, a. s., které zaměstnává 75 zaměstnanců po celý rok a přes letní sezónu má dokonce až 150 pracujících lidí (brigádníci, zaměstnanci). Další zaměstnavatel je příspěvková organizace ZŠ a MŠ Mikulčice, která dohromady zaměstnává 37 zaměstnanců, z nichž 29 v rámci základní školy (z toho 20 pedagogických pracovníků) a 8 v rámci mateřské školy (z toho 5 pedagogických pracovníků). V Mikulčicích podniká mnoho dalších subjektů, FO a PO, které však netvoří velké množství pracovních míst a tím nijak zvlášť neovlivňují nezaměstnanost v obci. V následující tabulce (Tabulka 10) je vyobrazen výčet podnikatelských subjektů v obci. Další tabulka (Tabulka 11) dokazuje, že drtivá většina obyvatel vyjíždí za prací do okolních měst nebo obcí. Celkový počet zaměstnaných obyvatel v obci je podle posledního sčítání lidu, bytu a domů 404, z toho pouhých 39 obyvatel vyjíždí do práce v rámci obce a zbytek z nich, tedy 365 obyvatel mimo obec.

Tabulka 10: Podnikatelské subjekty podle právní formy (ČSÚ, ©2016)

	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
Celkem	370	216
Fyzické osoby	301	163
Fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona	262	139
Fyzické osoby podnikající dle jiného než živnostenského zákona	20	11
Zemědělní podnikatelé	15	11
Právnícké osoby	69	53
Obchodní společnosti	44	37
akciové společnosti	1	1

Tabulka 11: Obyvatelstvo vyjíždějící do práce

zaměstnaní (bez prac. studentů a učňů) - celkem	404
žáci a studenti (vč. pracujících) - celkem	158
vyjíždějící do zaměstnání a škol v rámci obce - zaměstnaní (bez prac. studentů a učňů)	39
vyjíždějící denně mimo obec - zaměstnaní (bez prac. studentů a učňů)	365
vyjíždějící denně mimo obec - žáci a studenti (vč. pracujících)	128
s nezjištěným místem pracoviště, školy v ČR - zaměstnaní (bez prac. studentů a učňů)	13

Obrázek 17: Podniky dle zjištěné aktivity a jejich činnosti (ČSÚ, ©2016)

Tabulka 12: Nejznámější podnikatelské subjekty

Tomáš Pavka Zámečnictví	Zámečnictví, kovovýroba - zakázková výroba na míru
AL-LEX, PRO s. r. o.	Zastřešení bazénů, zimní zahrady (výroba, dodávky a montáž)
Truhlářství Křiva P&L	Výroba nábytku a stavebně truhlářské práce
ŠP Rakostav Mikulčice, s. r. o.	Stavební, obkladačské, sádkartonářské i izolační práce, prodej stavebního materiálu
ABRADUR s. r. o.	Specializovaný maloobchod se smíšeným zbožím, povrchové úpravy a svařování kovů a dalších materiálů
1.Eurostavební, s. r. o.	Zednictví, provádění staveb, prodej stavebních materiálů
CENTRAL DŘEVOPRODUKT, s. r. o.	Pilařská výroba a impregnace dřeva, tesařství
KOMSTAV, s. r. o.	Maloobchod se smíšeným zbožím, výroba dřevěných výrobků, pilařská výroba a impregnace dřeva
Pekárna a cukrárna Zdena	Prodej pečiva, zákusků a dortů (i na zakázku)
Hostinec U Losíku	Pohostinství
Penzion U Kostela	Ubytování
ZP Mikulčice	Pěstování, zpracování, prodej ovoce a zeleniny
Vinařství	Vinařství Maláník-Osíčka, s. r. o.
	Vinařství Dvořáček LTM
	Vinařství Ing. Petr Marada
	Vinařství Mikulčice, s. r. o.

4.8 Zemědělství

V Mikulčicích se nachází Zemědělský podnik Mikulčice, který plní hlavní zemědělskou funkci v obci. Tento podnik je akciovou společností, která v současné době hospodaří na celkové výměře 1570 ha půdy. Od roku 2009 část výměry slouží k pěstování energetických plodin pro bioplynovou stanici. Podnik se člení na následující specializované úseky:

- **Živočišná výroba** - Jako jeden z mála zemědělských podniků ZP Mikulčice zachoval živočišnou výrobu, ve které má uzavřený obrat stáda hovězího dobytka vycházející z 230 ks krav.
- **Rostlinná výroba** - Provádí se zde klasická polní výroba sloužící k zajištění živočišné výroby krmivy, dále se specializujeme na obiloviny, slunečnici, kukuřici (osivová, silážní a na zrno).
- **Pěstování ovoce a vinné révy** - Veškerou produkci ovoce a zeleniny má ZP Mikulčice zařazenou v AEO. U jabloní se specializuje na atestované jablka vhodné pro dětské a kojenecké výživy, které jsou ošetřovány dle speciálních postřikových plánů. Podnik vlastní 188 ha ovocných sadů a 30 ha vinic.
- **Zelinářství** - ZP Mikulčice je jedním z největších pěstitelů rajčat v ČR. Na 70ha a má nyní dokončenou finalizaci výrobku ze současného 200 litrového aseptického balení protlaku. Z protlaku vyrábí kečup, protlak a omáčku, kterou distribuuje v okolí.
- **Zahradnictví** - Minulý rok podnik obnovoval folníky a skleníky, které jsou vytápěny odpadním teplem z BPS. Pěstují se zde okurky, papriky, rajčata a salát. Podnik zahájil prodej zeleniny přímo z farmy.
- **Zpracovna ovoce a zeleniny** - Zpracovávání ZP výhradně zaměřuje na ovoce a zeleninu z vlastní produkce. Vyrábí se zde kvalitní atestované výrobky vhodné k dalšímu zpracování pro dětské a kojenecké výživy.
- **Bioplynová stanice** - V květnu roku 2009 ZP Mikulčice zahájil provoz bioplynové stanice o výkonu 610kW, jejíž výstupem je vyrobená elektřina, odpadní teplo a hnojivo. (Rozhovor s vedoucím pracovníkem ZP Mikulčice, a. s.)

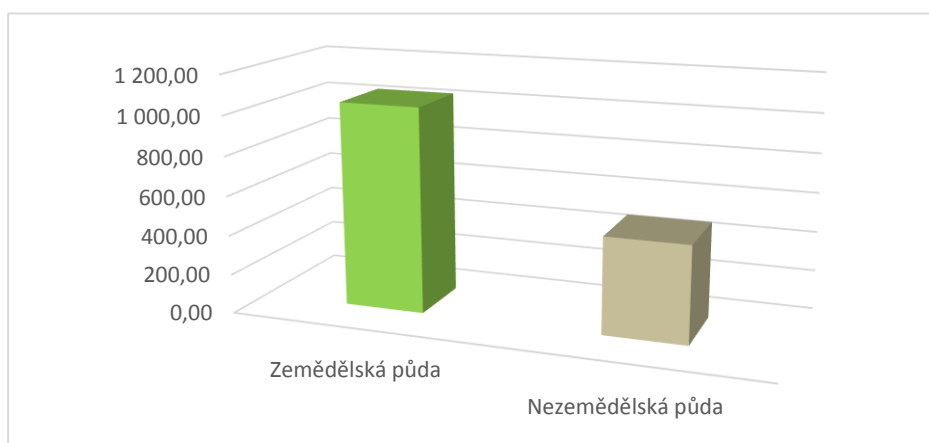
Vinná réva

V obci Mikulčice má pěstování vinné révy prastaré kořeny, které dokládá i archeologický výzkum na Valech, který prokázal výskyt prošlechtěné révy vinné v zaniklém moravním rameni Slavník. Písemný doklad o vinaření v obci Mikulčice pochází z roku 1353. Vpády z Uher, kurucké vpády a třicetiletá válka způsobily zánik mikulčických i tišických vinohradů. Po zániku Kukvic za třicetileté války mnozí lidé z Mikulčic a Těšic obdělávali opuštěné kukvické vinohrady a teprve na přelomu 18. a 19. století byly zvláště na Těšicku zakládány nové vinice. Dodnes je zachován pres na víno – lis z roku 1803. Viniční tratě v roce 1827 jsou na Přední čtvrti, Předních Padělcích podél josefovské cesty, počátkem 20. let 20. století vznikaly vinice na Drahách, Padělkách a Předních Padělkách, vznikaly zde již nové odrůdy na amerických podločkách. V Těšicích jsou vinohrady na Předních Dílech, kde později v roce 1877 na Zvolenci Antonín Balun založil vinici. V roce 1890 bylo v tišických búdách deset sklepů a na Drahách měli búdu Antonín Balun a Pavel Lacka. Ve sklepě pana Handlíře lze nalézt vřetenový lis z roku 1812.

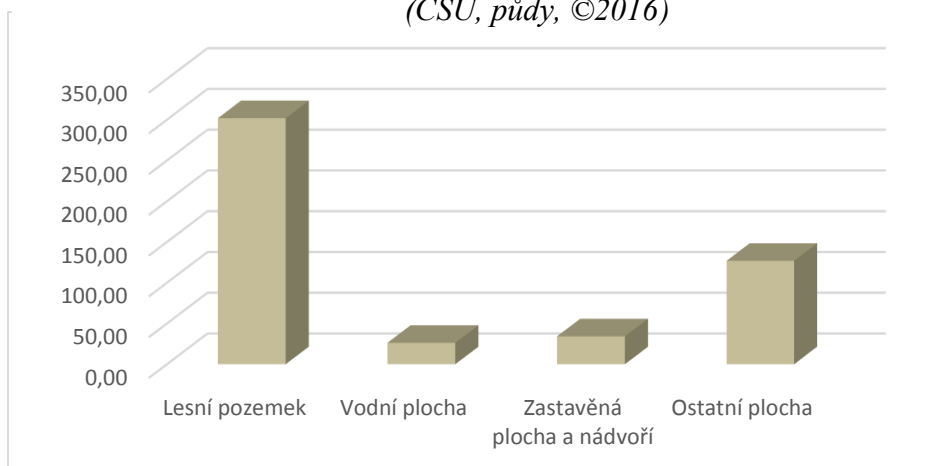
V současnosti má obec Mikulčice 11,2 ha vinic a 51 registrovaných vinařů. Viniční trať se nazývá „Kněžské“. V Mikulčicích je asi 200 sklepů a búd, které jsou soustředěny na několika místech obce: U cihelny, U Zádruhy, U hřbitova, Za hřbitovem, U myslivecké chaty, Těšické búdy, Za Pernicovým a na Hledíkově. Obec spolupracuje na rozvoji moravských vinařských stezek, jejichž koordinátorem je Nadace partnerství. (Vinařské stezky, ©2016)

Prostorová struktura

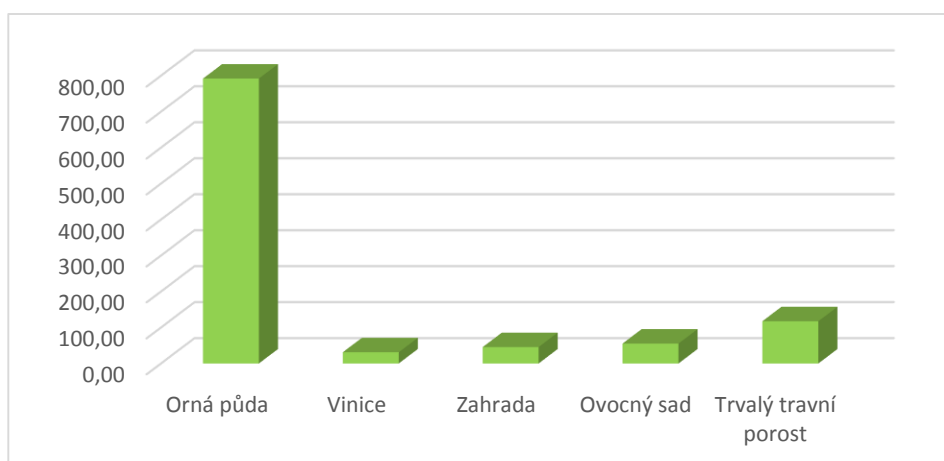
Celková katastrální plocha obce Mikulčice zabírá necelých 1531 ha. Z této celkové plochy připadá 68 % na zemědělskou půdu, pod kterou můžeme započítat ornou půdu, trvalý travní porost, ovocné sady, zahrady a vinice. Orná půda zabírá 76 % zemědělské půdy, což je až 792 ha, trvalý travní porost zabírá 11 % zemědělské půdy, jenž tvoří necelých 118 ha, ovocné sady zabírají 5 % zemědělské půdy, to je až 56 ha, dále zahrady zabírají až 46 ha, což je 4 % zemědělské půdy a vinice 3 %, jenž tvoří přes 31 ha. Z celkové katastrální plochy Mikulčic zbylých 32 % tvoří nezemědělská půda, pod kterou můžeme započítat lesní pozemky, zastavěné plochy a nádvoří, vodní a ostatní plochy. Lesní pozemky tvoří 62 % nezemědělské půdy, což je až 302 ha, zastavěné plochy a nádvoří zabírají přes 34 ha, to je 7 % nezemědělské půdy, vodní plochy zabírají 5 % nezemědělské půdy, to je přes 26 ha a ostatní plochy zabírají 26 % nezemědělské půdy, což je až 127 ha. Obec nevlastní žádné chmelnice. (ČSÚ, půdy, ©2016)

Obrázek 18: Základní rozdělení půd v obci Mikulčice v ha (ČSÚ, půdy, ©2016)

Obrázek 19: Nezemědělské půdy obce Mikulčice v ha (ČSÚ, půdy, ©2016)

Obrázek 20: Zemědělské půdy obce Mikulčice v ha (ČSÚ, půdy, ©2016)

4.9 Cestovní ruch

V této kapitole rozebereme cestovní ruch a rekreační funkci obce Mikulčice, která patří do regionu, jenž je právem nazýván klenotnicí tradic, folkloru a vinařství.

Návštěvníci obce Mikulčice by si rozhodně neměli nechat ujít:

- Slovanské hradiště v Mikulčicích
- Románský kostel Nanebevzetí Panny Marie z 12. století
- Kapli Svatého Rocha
- Prohlídky rozsáhlého komplexu sklepních uliček
- Cyrilometodějskou pouť společně s Velkomoravskými stezkami
- Legendární poznávací výlet Tour de vinohrad
- Krojované hody – každý rok probíhají 3. víkend v srpnu

Velkomoravská říše dnes reprezentovaná nejrozsáhlejším dochovaným archeologickým okrskem v ČR určitě nadchne každého milovníka historie. Celosvětový význam Mikulčic jenom podtrhuje prohlášení za památku UNESCO.

Most přes řeku Moravu propojuje Mikulčice se slovenskou stranou a také navazující na cyklostezku. Jak bylo již zmíněno, pro Hodonínský okres jsou charakteristické všudypřítomné vinice a vinné sklepy. Celý vinorodý region je protkán vinařskými cyklistickými stezkami, na nichž se můžeme zastavit u nejpozoruhodnějších historických vinných sklepů v jednotlivých obcích, a obec Mikulčice rozhodně nejsou výjimkou, nachází se zde Mikulčické sklepy a Těšické budy. Rekreační funkci v Mikulčicích plní také sportovní areál, nacházející se v severovýchodní části obce.

Ubytování v obci Mikulčice nabízí:

- Penzion U Kostela – hlavní ubytovací zařízení v obci
- Chata Brontosaurus,
- ZP Mikulčice – turistická ubytovna,
- Penzion ve Vinařství Maláník-Osička (součást vinařství) aj.

Penzion U Kostela se nachází v centru Mikulčic poblíž kostela Nanebevzetí Panny Marie. Tento rodinný penzion nabízí svým návštěvníkům příjemné prostředí s tradiční slováckou pohostinností a kvalitní ubytování hotelového typu. Penzion nabízí k ubytování jeden apartmán a pět dvoulůžkových pokojů. Penzion je také vybaven krytou venkovní terasou, venkovním grilem, uzamykatelnou garáží pro úschovu jízdních kol, stolním tenisem a stolním fotbálem, půjčovnu sportovních potřeb (jízdní kola, brusle, skútr), uzamykatelnou zahradou pro hraní dětí (pískoviště, houpačky), ad. Je propojen s rodinným vinařstvím a informačním centrem. Všechny pokoje a apartmány jsou vybaveny vlastním sociálním zařízením, bezplatným WIFI připojením na internet, televizorem s plochou obrazovkou, stolem na venkovní terase a také dárkem na uvítanou. (Rozhovor s majitelkou penzionu)

V oblasti gastronomie zde nalezneme:

- Hostinec U Losíků
- Hospodu na hřišti
- Pekárnu a cukrárnu Zdena
- Slovanské hradiště v Mikulčicích

Vinařství:

- Mikulečtí vinaři
- Vinařství Maláník-Osička, s. r. o.
- Vinařství Dvořáček LTM
- Vinařství Ing. Petr Marada
- Vinařství Mikulčice, s. r. o.

5 SWOT ANALÝZA

Silné stránky

- Fungující ZŠ a MŠ
- Dostatečné kapacity ZŠ a MŠ
- Dopravní napojení – Integrovaný dopravní systém JK
- Existence zdravotního střediska
- Atraktivní a pestrý kulturní život
- Velké množství spolků a zájmových sdružení v obci
- Velký podíl obyvatelstva v produktivním věku
- ČOV, plynofikace a ÚV ve správě obce
- Elektrická síť je rozvedena po celé obci
- Dobrá dopravní dostupnost
- Krásná příroda a přírodní zajímavosti v okolí
- Potenciál cestovního ruchu
- Výborné zázemí pro sport a volnočasové aktivity
- Dobrá občanská vybavenost
- Historicky cenné území
- Kulturní památky v obci
- Kvalitní, úrodná půda
- Sběrné středisko odpadů- systém třídění odpadu
- Dlouhodobá tradice zemědělských odvětví – vinařství, ovocnářství
- Pořádání řady kulturních a společenských akcí v Mikroregionu Podyjí
- Existence okresního města Hodonín v blízkém okolí

Slabé stránky

- Nedostatek zastavěných ploch pro bydlení
- Nedostatek pracovních míst
- Místní komunikace a chodníky v nevyhovujícím stavu
- Stárnutí obyvatel
- Poměrně vysoká nezaměstnanost
- Úbytek počtu obyvatel v dlouhodobém horizontu
- Špatný stav veřejného osvětlení na některých místech v obci
- Zhoršená kvalita ovzduší
- Vysoký podíl zaměstnanosti v priméru (zemědělství a lesnictví)
- Hlučnost, prašnost
- Nedostatek stravovacích zařízení
- Malý podíl obyvatel s vysokoškolským vzděláním
- Absence napojení na železnici
- Znečištění vodního toku Moravy

Příležitosti

- Rozvoj služeb zaměřených na seniory
- Rozvoj nové výstavby domů
- Růst atraktivity obce v oblasti cestovního ruchu
- Rozvoj společných aktivit a propagace obce v rámci členství v Mikroregionu a MAS
- Obnova a údržba historických památek
- Propagace ochrany životního prostředí prostřednictvím výchovy ve škole
- Rozvoj investiční výstavby vzhledem k vyšší hladině cen pozemků
- Využívání grantů a dotací pro financování rozvojových záměrů obce
- Rekonstrukce staveb občanské vybavenosti, určené k veřejnému užívání

Hrozby

- Vysoký relativní úbytek dětí
- Narušení sociální struktury obce vzhledem k vysoké nezaměstnanosti
- Stagnace rozvoje vzhledem k omezeným investicím do bydlení
- Výskyt starých ekologických zátěží
- Konkurence v oblasti cestovního ruchu (Lednicko-Valtický areál)
- Stárnutí populace
- Zhoršující se stav některých místních komunikací a chodníků

6 PROGRAM ROZVOJE OBCE MIKULČICE

Z vytvořené SWOT analýzy, která poskytuje informace o socioekonomické analýze obce, vytyčíme jednotlivé cíle programu rozvoje obce Mikulčice.

Jednotlivé programové cíle představují výhled o celkovém rozvoji obce v střednědobém až dlouhodobém horizontu a součástí každého z nich je návrh opatření, díky kterému má být stanovených cílů dosaženo. Je důležité také stanovení priorit, nacházejících se mezi navrženými cíli programu a opatřeními.

Navržený program rozvoje vychází z reálných možností regionálního rozvoje, jenž přináší především zdroje Evropské unie. Tyto zdroje jsou velice důležité, jelikož obec se svým omezeným rozpočtem nemůže sama financovat projekty zajišťující její dlouhodobý rozvoj, proto finanční prostředky získané ze zdrojů EU na určité projekty jsou v současnosti vhodné, často i nezbytné.

Vize obce Mikulčice

Přirozeně se rozrůstající obec, disponující nejenom technickou i dopravní infrastrukturou v odpovídajícím stavu, ale také spolupracující na svém fungování s místními občany a podnikateli. Místo spokojeného žití všech generací, kde kulturní život založený na tradicích a historii obce, spolu s poskytovanými službami a vybaveností obce, z něj tvoří klidné prostředí nedaleko přírody. Současně obec, v níž občané využívají možnosti zapojit se do místních spolků, které udržují úroveň společenského života a tradice v obci, jenž se svými přírodními, historickými a archeologickými zajímavostmi přiláká turisty a nové občany.

Jednotlivé cíle, jenž formují způsoby naplňování vize:

1. Zlepšení infrastruktury
2. Ochrana kulturních památek a podpora cestovního ruchu
3. Podpora bydlení a péče o občanskou vybavenost
4. Podpora zaměstnanosti a místních podniků
5. Podpora kvality životního prostředí

1. Cíl programu rozvoje obce – Zlepšení infrastruktury

V rámci infrastruktury obce je třeba dbát o rozvoj technické i dopravní infrastruktury.

Ke zlepšení života v obci byla vystavěna ČOV a zavedena kanalizace, je však třeba rekonstrukce stávající úpravny vody, která v Mikulčicích byla vybudovaná a uvedená do provozu v roce 1983 a je v zastaralém stavu, stejně jako některé místní dopravní komunikace.

➤ *Priorita I. Technická infrastruktura*

Opatření:

- Rekonstrukce ÚV

Prioritou pro nadcházející období je pro obec Mikulčice rekonstrukce a modernizace stávající úpravny vody, která zajišťuje soběstačnost obce v zásobování vodou, ale je již značně zastaralá. Důležitou informací je, že na ÚV bylo namontováno technologické zařízení, které bylo již v době budování ÚV několik let staré a v dnešní době je zastaralé. Technologie úpravy vody prodělala během provozu několik změn. Současný technologický postup však vykazuje nedostatky a řízení technologického procesu je jen ruční, takže vyžaduje častou přítomnost obsluhy. Tyto skutečnosti ukazují, že rekonstrukce ÚV a technologie úpravy vody je již nanejvýš nutná, protože současný stav neodpovídá úrovni 21. století. Mezi pozitivna průběhu samotné rekonstrukce ÚV je, že může probíhat za plného zásobení obce vodou, protože v případě potřeby je možno smluvně obecní vodovod jednoduše připojit na vodovod Podluží.

Projekt:

Rekonstrukce ÚV

Předpokládané náklady:

10 mil. Kč

Způsob financování:

SFŽP, MZe – 90 %, rozpočet obce

➤ *Priorita II. Dopravní infrastruktura a zajištění bezpečnosti obyvatel*

Opatření:

- Rekonstrukce pozemních komunikací
- Rekonstrukce a výstavba chodníků
- Přidání nebo obnovení přechodů pro chodce
- Vytvoření zálivku na autobusové zastávce

Některé místní komunikace v obci jsou ve špatném stavu a je třeba je zrekonstruovat. V ulici Moravská bude provedena výstavba nové silnice a nových chodníků, jenž budou navazovat na ty stávající. Na této ulici je také třeba vytvořit sjezd na autobusovou zastávku – zálivek, který by umožnil bezpečné vysazování lidí z veřejné autobusové dopravy. Dalším problémem je absence přechodu pro chodce před hřbitovem, který by spojil chodník vedoucí podél hřbitova s chodníkem vedoucí do centra obce a zabezpečil tak bezpečnost chodců.

Projekt: Rekonstrukce Moravské ulice, včetně výstavby chodníků, vytvoření zálivku – sjezdu na autobusovou zastávku a potřebných přechodů pro chodce

<i>Předpokládané náklady:</i>	2,5 mil. Kč
<i>Způsob financování:</i>	SFDI – 85 %, rozpočet obce

- Vybudování a zlepšení veřejného osvětlení

Veřejné osvětlení v obci je na mnoha místech zastaralé. Tento rok jej sice obec na některých místech prodloužila, ale např. Na Hledíkově jej bude třeba ještě rozšířit o tři stožáry včetně rozvodů.

Projekt: Rozšíření veřejného osvětlení na Hledíkově

<i>Předpokládané náklady:</i>	150 tis. Kč
<i>Způsob financování:</i>	Rozpočet obce

2. Cíl: Ochrana kulturních památek a podpora cestovního ruchu

Obec Mikulčice má v rámci cestovního ruchu opravdu co nabídnout, ale přesto je propagace obce v této oblasti nedostatečná. Další problém tvoří ochrana kulturních památek, které v průběhu let díky nevyhovující údržbě a ochraně chátrají. Důležitým bodem, ovlivňujícím cestovní ruch je místní kultura, která je tvořena místními spolky, organizacemi a jejich vzájemnou spoluprací s obcí. Tato spolupráce umožňuje uskutečňovat tradiční akce a pomoci rozvoji kulturního života.

➤ *Priorita I. Údržba kulturních památek*

Opatření:

- Restaurování, ochrana a péče o kulturní památky

Úroveň kultury společnosti přímo souvisí s úrovní péče o historické dědictví, které je třeba chránit a také mu věnovat potřebnou péči. Některé kulturní památky v obci jsou v horším stavu a je třeba zlepšit jejich údržbu a především jejich celkový fyzický stav. Na opravy těchto památek je možné získat podporu z Ministerstva místního rozvoje, z programu rozvoje venkova.

V únoru roku 2015 obec zakoupila kulturní památku – chalupu (domek) Fanoše Mikuleckého. Na této památce již byla obcí vybudována nová střecha, ale je zapotřebí její další rekonstrukce.

V rámci rekonstrukce této kulturní památky se provedou následující práce:

- Podřezání zdiva,
- Vodovodní a kanalizační přípojka,
- Nové sociální zařízení,
- Podlahy a omítky

K provedení rekonstrukce budou vyzvány různé firmy, z nichž obec vybere nejvýhodnější nabídku. Rekonstrukcí rodného domu Fanoša Mikuleckého připomene Obec Mikulčice dnešní generaci způsob života našich předků na konci 19. a začátku 20. století a jeho záchranou také dojde k rozšíření zajímavých míst na jižní Moravě a podpoře turistického ruchu v obci.

<i>Projekt:</i>	<i>Rekonstrukce chalupy Fanoše Mikuleckého</i>
<i>Předpokládané náklady:</i>	1,2 mil. Kč
<i>Způsob financování:</i>	Podpora JmK min. ve výši 500 tis. Kč, rozpočet obce

➤ *Priorita II. Propagace obce a rozvoj cestovního ruchu*

Opatření:

- Zviditelnění Mikulčic na veletrzích cestovního ruchu
- Zviditelnění Mikulčic na webových stránkách okolních obcí a měst
- Zviditelnění Mikulčic v informačních centrech okolních měst (obcí)

Obec Mikulčice není širší veřejnosti příliš známa, přestože je reprezentovaná nerozsáhlejším dochovaným archeologickým okrskem v ČR a její celosvětový význam podtrhuje prohlášení za památku UNESCO. Proto by se obec měla angažovat v záležitostech týkajících se přilákání turistů a celkovým zviditelněním obce.

➤ *Priorita III. Soudržnost a spolupráce obce s místními spolky a organizacemi*

Opatření:

- Vzájemná spolupráce obce s místními spolky a organizacemi

Fungování nejrůznějších spolků a organizací v obci a jejich spolupráce na udržování místních tradic, folklóru a již historických akcí, vypovídá o celkové úrovni kulturního života v obci. Tuto úroveň kulturního života v obci je důležité udržovat a zlepšovat. Vzájemná spolupráce mezi jednotlivými spolky a organizacemi a zároveň spolupráce s obcí v rámci různých akcí a projektů, může vést k zatraktivnění obce a lepší úrovni kulturního života v obci, která může zvýšit zájem turistů a podpořit cestovní ruch v rámci obce. Obec Mikulčice je držitelem Ceny Rudolfa II. za příkladný vztah ke kultuře, její podporu, propagaci a trvalou ochranu kulturního dědictví regionu a ve 4. ročníku soutěže Vesnice roku získala obec další ocenění - Modrou stuhu za společenský život. To vše svědčí o vyspělém kulturním životě v obci, který je třeba udržovat a zlepšovat. Příkladem jsou každoročně konané Krojované hody a Cyrilometodějská pout', které jsou ukázkou místního kulturního života a lákadlem pro veřejnost.

- Finanční podpora místních spolků

Obec Mikulčice finančně podporuje místní spolky a neziskové organizace. Tuto finanční podporu ve formě příspěvků obec poskytuje z rozpočtu obce. (viz. Rozpočty)

S finanční podporou místních spolků ve formě příspěvků z vlastního rozpočtu, má obec v plánu i nadále pokračovat v dalších obdobích. Výše příspěvků bude záležet na rozpočtových možnostech obce.

3. Cíl – Podpora bydlení a péče o občanskou vybavenost

Tento cíl má zajistit spokojenost místních obyvatel a také zajistit, aby obec byla příjemným místem pro život. Pro rozvoj obce je důležitý demografický vývoj obyvatel, v rámci kterého je potřeba, aby se obec podílela na přilákání mladých lidí do obce. To může realizovat díky možnostem rozvoje bydlení a vyhovující občanskou vybaveností.

➤ *Priorita I. Rozvoj bydlení*

Opatření:

- Rozšíření inženýrských sítí a vytvoření stavebních parcel, určených k výstavbě nových domů

Stárnutí obyvatelstva vyvolává potřebu udržení a přilákání mladých lidí do obce. Pro získání nových obyvatel je třeba nabídnou stavební parcely, čemuž předchází samotné rozšíření inženýrských sítí. Dle územního plánu má obec nedostatek ploch pro možnou výstavbu nových domů, proto je nutné zabezpečit a připravit prostory, vedoucí k rozšíření a rozvoji obce.

Obec zadala studii k výstavbě rodinných domů v lokalitě Podbřežník II. Podle této studie bude vytvořen projekt pro inženýrské sítě.

Na studii Pobřežníku II bude vynaloženo 100 tis. Kč z rozpočtu obce. Její dokončení je naplánováno na květen tohoto roku, takže o rozpočtu na projekt a stavbu inženýrských sítí obec ještě neuvažovala. V první fázi, však odhadem bude třeba 2 mil. Kč.

➤ *Priorita II. Péče o občanskou vybavenost*

Vyhovující občanská vybavenost obce vede ke spokojenému životu místních občanů. Obec by měla dbát na uspokojování potřeb svých občanů, které k tomuto cíli povedou. Čím více možností a služeb může obec nabídnout, tím se stává atraktivnějším místem pro život místních, případně nových obyvatel. Mikulčice mají dostatečnou občanskou vybavenost, přesto je třeba dbát o její fyzický stav a rozvoj.

Opatření:

- Péče o fyzický stav a rozvoj občanské vybavenosti

V přední části hřbitova byla vystavěna v roce 1862 márnice. Od té doby nebyla kromě opravy fasády provedena žádná větší oprava. Márnice slouží v dnešní době jako úschovna nářadí a vozíku na rakve. Rozměry budovy a její nedostatečné využití nabízí řešení vestavby sociálního zařízení. Do budovy bude provedena přípojka vody a kanalizace.

Dále obec plánuje opravit vydlážděný chodník od márnice po hlavní středovou cestu hřbitova. Spojí se tak dlažbou místa pro kontejnery a přívod a odtok vody.

Kromě opravy márnice a opravy chodníků na hřbitově se plánuje také nezbytný mobiliář, a to 3 litinové sloupky s vodovodními kohoutky a 3 litinové stojany na konve. Odtokové rastry budou zabudovány na zemi do dláždění.

Opravou chce obec uchovat starý a nezměněný rázu hřbitova a poskytnout jeho návštěvníkům občanskou vybavenost přiměřenou nárokům této doby.

<i>Projekt:</i>	<i>Oprava budovy márnice, mobiliáře a dláždění na hřbitově</i>	
<i>Předpokládané náklady:</i>	Dláždění na hřbitově, mobiliář:	150 tis. Kč
	Oprava budovy márnice, včetně střechy:	500 tis. Kč
<i>Způsob financování:</i>	Rozpočet obce	

4. Cíl: Podpora zaměstnanosti

Nezaměstnanost je typická pro celý Hodonínský okres. Podpora zaměstnanosti je proto nezbytným cílem. Pro zlepšení podmínek života místních obyvatel je důležitá také větší podpora podnikatelských subjektů nacházejících se v obci a posílení ekonomické situace v obci.

➤ *Priorita I. Podpora zaměstnanosti*

Opatření:

- Vytvoření nových pracovních příležitostí (míst) ze strany obce
- Pečovat o údržbu veřejného prostranství zaměstnáváním na pomocné práce v obci

V obci není příliš mnoho pracovních příležitostí. Pokud v obci nastane situace, kdy místní obyvatelé nenajdou práci v místě svého bydliště, musí za ní dojíždět do okolních obcí nebo měst a to může způsobit zvýšení odsunu obyvatel. Nedostatek pracovních příležitostí v obci může také vést ke zvýšení již nadprůměrné míry nezaměstnanosti. Je tedy důležité podporovat tvorbu nových pracovních míst, která napomohou k udržení místních obyvatel v obci a je také důležité přilákat nové obyvatele a zvýšit zaměstnanost v obci. Obec může nezaměstnaným obyvatelům nabídnout např. práci při údržbě veřejného prostranství, případně vytvořit nová pracovní místa. V rámci programu politika zaměstnanosti obec dostává z MPSV dotace na podporu zaměstnanosti, díky které zaměstnává vždy na půl roku několik málo zaměstnanců na vykonávání veřejně prospěšných prací. Po 6 měsících se tyto zaměstnanci obměňují. S výše zmíněnou podporou zaměstnanosti obec plánuje pokračovat i v následujících obdobích.

➤ *Priorita II. Podpora místních podniků*

Opatření:

- Nabídka a udržení přijatelného nájemného v obecních prostorech
- Podpora a propagace místních podnikatelů
- Podpora a propagace řemesla
- Spolupráce při kulturních akcích

V obci se nachází poměrně hodně podnikatelských subjektů, většina z nich však jsou fyzické osoby, podnikající dle živnostenského zákona. Při zadávání veřejných zakázek obec oslovuje i místní podnikatele, kteří nabízejí kvalitní a cenově výhodné práce a služby. Mezi známé řemeslníky patří např. Tomáš Pavka, který byl vybrán v konkurzu na zakázkovou výrobu nového stojanu na konve, kterým bude vybaven místní hřbitov, v rámci jeho plánované rekonstrukce. Byly také osloveny dvě firmy, aby vyčíslily náklady na celkovou rekonstrukci hřbitova, z nichž jedna byla místní stavební firma ŠP Rakostav. Obec Mikulčice tedy i nadále bude podporovat místní podnikatele tím, že je bude oslovovat při zadávání veřejných zakázek a dle výhodnosti jejich nabídky, bude případně navazovat další spolupráci.

5. Cíl: Podpora kvality životního prostředí

➤ *Priorita I. Péče o životní prostředí*

Ochraně životního prostředí je v Jihomoravském kraji věnována značná pozornost. I přesto, že Mikulčice nepatří mezi území s velmi špatným životním prostředím, je třeba podporovat jeho ochranu a věnovat mu dostatečnou pozornost a péči.

Opatření:

- Rekultivace rybníku

Mikulčický rybník je ve velmi špatném stavu a proto je třeba jeho rekultivace.

V rámci rekultivace bude mimo jiné provedeno především odbahnění rybníka a úprava jeho břehů.

Projekt: *Odbahnění rybníka a úprava jeho břehů*

Předpokládané náklady:

3 mil. Kč

Způsob financování:

SFŽP - 80 %, rozpočet obce

- Obnovování a rozšiřování veřejné zeleně

Díky příspěvku od Nadace ČEZ obec rozšířila a obnovila veřejnou zeleň v obci. V posledních letech také provedla výsadbou parčíku Fanoše Mikuleckého.

S péčí o místní zeleň má obec v plánu pokračovat a to konkrétně obnovou okolní zeleně rybníka.

Projekt: *Obnova okolní zeleně rybníka*

Předpokládané náklady:

500 tis. Kč

Způsob financování:

SFŽP – 80 %, rozpočet obce

- Environmentální výchova pro žáky MŠ a ZŠ

Dobrým krokem v ochraně ekologie a zajištění kvality životního prostředí bylo vybudování environmentální zahrady v mateřské škole, která žáky již od mala vede ke správnému chování k přírodě. V prostorách školy a přímo na environmentální zahradě, by mohli být žáci poučováni o problematice životního prostředí v rámci environmentální výchovy.

ZÁVĚR

V práci jsem shrnula teoretická východiska rozvoje obce a následně je po provedení socio-ekonomické analýzy obce Mikulčice prakticky implementovala. Došla jsem tak k závěru, že obec Mikulčice má dobrý potenciál a předpoklady pro další rozvoj v následujících obdobích.

Za předpoklady rozvoje lze považovat analýzou zjištěná fakta, a to především zlepšení technické a dopravní infrastruktury, existenci historických a přírodních zajímavostí, dobrou dostupnost do okolních měst, především do okresního města Hodonín, bohatý kulturní život a do jisté míry rozsáhlou občanskou vybavenost danou existencí zdravotního střediska, kulturního domu, základní a mateřské školy, knihovny, sportovní haly (tělocvičny) a atletického areálu, archeologického ústavu a muzejní expozice a dalších zařízení zajišťujících uspokojování sociální a ekonomické potřeby obyvatel obce. Množství místních spolků a organizací dokazuje vysokou úroveň kultury v obci a možnost dalšího rozvoje.

K zachování určitých předpokladů a naplnění rozvojového potenciálu je v práci navrženo několik opatření v rámci strategických cílů, jež vyplývají ze SWOT analýzy obce.

Jedná se zejména o opatření zabezpečující rekonstrukci úpravny vody a udržení provozuschopnosti a bezpečnosti stávajících silničních komunikací a chodníků, včetně přechodů pro chodce a zastávek veřejné dopravy.

Dalším důležitým bodem je ochrana kulturního dědictví obce, o které je potřeba se starat a věnovat mu potřebnou péči. Jen dobře vypadající památky mohou reprezentovat obec a případně i zvyšovat turistický potenciál, který je zapotřebí využít a dokázat obec zviditelnit a dostat do povědomí turistů s různými zájmy.

Neméně podstatným cílem vedoucí k rozvoji obce je podpora bydlení a péče o občanskou vybavenost. Pro budoucí rozvoj je důležitý demografický vývoj obyvatel, v rámci kterého je potřeba, aby se obec podílela na přilákání mladých lidí do obce. To může realizovat díky možnostem rozvoje bydlení a vyhovující občanskou vybaveností. V oblasti bydlení a bytové výstavby obec zaznamenala změny v roce 2010. Byly vytyčeny místa a oblast pro bytovou zástavbu, včetně vytvoření technické a dopravní infrastruktury. Následně vznikla ulice Vaňkovka, na které bylo vystavěno 13 nových rodinných domů. Tuto ulici v následujících obdobích obohatí studie k výstavbě rodinných domů v lokalitě Podbřežník II, podle které

bude vytvořen projekt pro inženýrské sítě. To by mohlo vést ke vzniku nových rodinných domů a přilákání nových obyvatel do obce.

Je důležité vytvářet podmínky pro rozvoj podnikání coby komplementárního prvku pro udržení správného demografického rozložení obyvatel trpícího především vysokou mírou nezaměstnanosti a odchodem mladých lidí za prací mimo obec. V rámci celého vinorodého regionu, je třeba také dbát na podporu vinařů, tradic a spolupráce.

Vytyčeným cílem je také, podpora kvality životního prostředí, která je důležitým krokem k vytvoření příjemného místa k bydlení. Mezi možné opatření lze zařadit obnovování a rozšiřování místní zeleně a rekultivaci rybníka. Výstavbou čistírny odpadních vod v letech 2007 - 2010, obec přispěla ke zvýšené kvalitě vodních toků a životního prostředí. Dobrým krokem v ochraně ekologie a zajištění kvality životního prostředí bylo vybudování environmentální zahrady v mateřské škole, která žáky již od mala vede ke správnému chování k přírodě.

Zpracováním této práce jsem získala přehled o situaci v obci Mikulčice. A dle mého názoru má obec dobré předpoklady pro další rozvoj, bude záležet na současných zástupcích obce i na těch budoucích, zda budou vytvářet úsilí vedoucí k naplnění tohoto potenciálu a zajištění trvalého rozvoje obce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- BAUEROVÁ, Alena, Otakar NĚMEC, Martin ŠIKÝŘ a Hana ŠRÁMKOVÁ. *Řízení obcí II*. 1.vyd. Praha: Professional Publishing, 2008, 186 s. ISBN 978-80-86946-77-1.
- BINEK, Jan. *Obce a regiony pro podnikatele & Podnikatelé pro obce a regiony*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2011, 120 s. ISBN 978-80-905139-0-7.
- ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
- DENHARDT, B. Robert, Janet V. DENHARDT and Tara A. BLANC. *Public Administration: An Action Orientation*. 7th ed. Boston, MA: Cengage Learning, 2014, 464 p. ISBN 978-1-133-93921-4.
- FOTR, Jiří. *Tvorba strategie a strategické plánování: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 381s. ISBN 978-80-247-3985-4.
- HENDRYCH, Dušan a kolektiv. *Správní věda: teorie veřejné správy*. 4. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 242 s. ISBN 978-80-7478-561-0.
- KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 300 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- KISLINGEROVÁ, Eva. *Manažerské finance*. 3. vyd. Praha: C. H. Beck, 2010. Beckova edice ekonomie. 811 s. ISBN 978-80-7400-194-9.
- KLUFOVÁ, Renata. *Demografický vývoj a typologie českého venkova v kontextu prostorových souvislostí*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2015, 276 s. ISBN 978-80-7478-733-1.
- KOPECKÝ, Ladislav. *Public relations: dějiny – teorie – praxe*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 240 s. ISBN 978-80-247-4229-8.
- MÁČE, Miroslav. *Účetnictví pro územní samosprávné celky, příspěvkové organizace a organizační složky státu; aplikace v příkladech*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 632 s. ISBN 978-80-247-3637-2.
- MAIER, Karel a Jiří ČTYROKÝ. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 144 s. ISBN 80-7169-644-7.

- MAIER, Karel, et al. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 256 s. ISBN 978-80-247-4198-7.
- OCHRANA, František a Milan PŮČEK. *Efektivní zavádění a řízení změn ve veřejné správě: smart administration*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 248 s. ISBN 978-80-7357-667-7.
- PAVLÍK, Marek. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2014. Manažer. 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.
- SMOLA, Josef. *Stavba a užívání nízkoenergetických a pasivních domů*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011, 352 s. ISBN 978-80-247-2995-4.
- SOJKA, Jan. *Čistírný odpadních vod; pro rodinné domy*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 96 s. ISBN 978-80-247-4504-6.
- VODÁKOVÁ, Jana. *Nástroje ekonomického řízení ve veřejném sektoru*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, 207 s. ISBN 978-80-7478-324-1.
- WOKOUN, René. *Regionální rozvoj a jeho management v České republice*. 1. vyd. Praha: Oeconomica, 2007. 246 s. ISBN 978-80-245-1301-0.
- WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (výhodiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- WOKOUN, René. *Strukturální fondy a obce I*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2006, 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

Internetové zdroje

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor – řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012 [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <https://books.google.cz/books?id=S3bKCQAAQBAJ&pg=PT418&dq=Pekov%C3%A1+2012&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwj7jPnxg77MAhVKG5oKHUuoDnIQ6AEITAB#v=onepage&q=Pekov%C3%A1%202012&f=false>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY, 2010a. Rozvojové možnosti obcí. Mmr.cz [online]. Praha, [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/5a2e3c9c-0a0e-4737-a66e-a67424bc24c6/Brozura-Rozvojove-moznosti-obci-MMR_Brozura.pdf

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, charakteristika JmK, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_jihomoravskeho_kraje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, charakteristika okresu Hodonín ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_okresu_hodonin

UCELOVA-PRAVNI-ANALYZA.pdf [online]. [cit. 2016-03-13]. Dostupné z: <http://www.mmr.cz/getmedia/7d150443-d679-4fba-85e2-b10a1a294ba1/1-a2-UCELOVA-PRAVNI-ANALYZA.pdf>

OBEC MIKULČICE, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.mikulcice.cz/>

REGIONAL DEVELOPMENT, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.regionaldevelopment.cz/index.php/jihomoravsky-kraj.html>

PODLUŽÍ, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.podluzi.cz/>

MAS DOLNÍ MORAVA, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.mas-dolnimorava.cz/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČESKÉ REPUBLIKY, metodika přípravy veřejných strategií, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/4ebb3cc7-6f5c-4f37-ad1f-97054a212483/metodika-pripravy-verejnych-strategii_listopad-2012.pdf

RISY, Mikroregion Hodonínsko ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/vyskakovaci-okno-mikroregiony?id=892&language=Cs>

MAPY, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.mapy.cz>

OBCE – MĚSTA, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.obce-mesta.info/obec.php?id=Mikulcice-586374> mikulcice.cz

RISY, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=586374#samosprava>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z:

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, VDB ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky#katalog=30261>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, 2001, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/sldb/sldb2001.nsf/obce/586374_opendocument

ÚZEMNÍ PLÁN, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.mikulcice.cz/?hledej=%C3%9AZEMN%C3%8D+PL%C3%81N&lang=cs&stranka=1>

VINAŘSKÉ STEZKY, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://vinarske.stezky.cz/Partnerske-obce/Slovacko/Mikulcice/Turisticke-zajimavosti.aspx>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, domy, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-vyhledavani&sp=N&nahled=N&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null_null_&verze=-1&z=T&f=TABULKA&katalog=all&zo=N&pvo=SCHIST07domy&vyhltext=Mikul%C4%8Dice&pvokc=65&pvoch=6206#w%5Bk%5D=showxlsexport&w%5Bp%5D=&w%5Bh%5D=

CM SLOVÁCKO, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.cmslovacko.org/>

COUNTRIO, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.countrio.cz/>

MUŽSKÝ SBOR MIKULČICE, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.muzskysbormikulcice.cz/>

PÁLENKY MIKULČICE, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.palenkymikulcice.cz/gurmani.html>

- JUNÁK MIKULČICE, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://junakmikulcice.cz/>
- BRONTOSAURUS, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.podluzi.brontosaurus.cz/web/index.php>
- ZAHRÁDKÁŘI, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.mikulcice.cz/o-obci/spolky-kluby-vino/zahradkari/>
- VČELAŘI, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.mikulcice.cz/o-obci/spolky-kluby-vino/vcelari/>
- VINAŘSTVÍ, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.mikulcice.cz/o-obci/spolky-kluby-vino/vinarstvi/historie-vinarstvi/>
- SDH, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://www.dh.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1&Itemid=2
- BANÍK MIKULČICE, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.banikmikulcice.cz/>
- ODDÍL STOLNÍHO TENISU, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: http://www.st-mikulcice.szm.com/juniori_a_zaci.html
- ATLETICKÝ KLUB, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.akmikulcice.wbs.cz/O-NAS.html>
- TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://vinarske.stezky.cz/Partnerske-obce/Slovacko/Mikulcice/Turisticke-zajimavosti.aspx>
- IDS JmK, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.idsjmk.cz/jrady/572.pdf?date=01.03.2015>
- ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://arub.avcr.cz/vyzkumne-zakladny/mikulcice/>
- VÝLETNÍ CÍLE, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://www.vyletnicile.cz/cz/muzea-a-vystavy/?id=14>
- KNIHOVNA MIKULCICE, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://knihovnamikulcice.webk.cz/pages/uvod.html>

VINAŘSKÉ STEZKY, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: <http://vinarske.stezky.cz/Partnerske-obce/Slovacko/Mikulcice/Vinari.aspx>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, půdy, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__586374#w=

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, JmK, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/vysledky_sldb_2011_v_regionalnim_pohledu_vzdelanostni_struktura

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__586374#

MPSV, výroční zpráva, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:Fzpoy6S5iZ4J:https://portal.mpsv.cz/upcr/kp/jhm/vyrocní_zpravy/verejna_verze_2011.doc+&cd=10&hl=cs&ct=clnk&gl=c
z

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, nezaměstnanost, ©2016 [online]. [cit. 2016-05-02]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt-parametry-vyhledavani&str=&evo=&verze=-1&nahled=N&sp=A&nuid=&zs=&skupId=&pvokc=65&filtr=G~F_M~F_Z~F_R~F_P~_S~_null_null_&katalog=30853&pvo=ZAMD004&pvoch=6206&udIdent=&zo=N&vyhltext=Mikul%C4%8Dice&z=T

Ostatní zdroje informací:

Marta Otáhalová, místostarostka obce – osobní rozhovor, interní materiály

Ing. Jan Vlašic, starosta obce – osobní rozhovor, interní materiály

Bc. Olga Esterková, vedoucí učitelka MŠ – osobní rozhovor

Mgr. Kristina Kolovrátková, ředitelka ZŠ – osobní rozhovor, interní materiály

ZP Mikulčice a. s., vedoucí pracovník – rozhovor, interní materiály

Penzion U Kostela, majitelka – rozhovor

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

a. s.	akciová společnost
aj.	a jiné
apod.	a podobně
č.	číslo
ČOV	Čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
EU	Evropská Unie
FO	Fyzická osoba
GACR	Grantová agentura České republiky
ha	Hektar
CHKO	Chráněná krajinná oblast
JmK	Jihomoravský kraj
km	Kilometr
m	Metr
MAS	Místní akční skupina
MK	Ministerstvo kultury
MND	Moravské naftové doly
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	Mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MZe	Ministerstvo zemědělství
např.	například
NKP	Národní kulturní památka

PO	Právnícká osoba
s. r. o.	Společnost s ručením omezeným
Sb.	Sbírka
SCLLD	Strategy of Community-Led Local Development
SFDI	Státní fond dopravní infrastruktury
SFŽP	Státní fond životního prostředí
SO ORP	Správní obvody obcí s rozšířenou působností
Sv.	Svatý
TJ	Tělovýchovná jednota
tj.	To je
ÚV	Úpravna vody
VTL	Vysokotlaký
ZP	Zemědělský podnik
ZŠ	Základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Mapa Mikulčic (Mapy, ©2016)	34
Obrázek 2: Vývoj počtu obyvatel obce Mikulčice v letech 1996-2014 (ČSÚ, ©2016).....	38
Obrázek 3: Přirozené a migrační přírůstky v letech 1996 – 2014 (ČSÚ, ©2016).....	39
Obrázek 4: Věková struktura obyvatelstva (ČSÚ, ©2016)	39
Obrázek 5: Věkové struktury obyvatel ve věku 0 -14 let a 65 a více let (ČSÚ, ©2016)	40
Obrázek 6: Vzdělanostní sktruktura obyvatelstva v Mikulčicích (ČSÚ, ©2016)	42
Obrázek 7: Vzdělanostní struktura obyvatelstva v Jihomoravském kraji (ČSÚ, ©2016).....	43
Obrázek 8: Vzdělanostní struktura v SO ORP Hodonín (ČSÚ, ©2016)	43
Obrázek 9: Vystavěné nebo rekonstruované domy (ČSÚ, ©2016).....	48
Obrázek 10: Počet vystavěných domů v letech 2000 – 2014 (ČSÚ, ©2016).....	48
Obrázek 11: IDS JmK.....	54
Obrázek 12: Rozpočty v letech 2012 – 2015 (Obec Mikulčice, 2012 – 2015).....	64
Obrázek 13: Míra nezaměstnanosti v jednotlivých okresech JmK (MPSV, ©2016)	65
Obrázek 14: Míra nezaměstnanosti ČR a JmK v letech 2000 – 2011 (MPSV, výroční zpráva, ©2016)	66
Obrázek 15: Míra nezaměstnanosti v okresech JmK v roce 2011 (MPSV, výroční zpráva, ©2016).....	66
Obrázek 16: Vývoj míry nezaměstnanosti v Hodoníně a Mikulčicích za rok 2015 a 2016 (ČSÚ, ©2016).....	67
Obrázek 17: Podniky dle zjištěné aktivity a jejich činnosti (ČSÚ, ©2016)	69
Obrázek 18: Základní rozdělení půd v obci Mikulčice v ha.....	72
Obrázek 19: Nezemědělské půdy obce Mikulčice v ha (ČSÚ, půdy, ©2016)	72
Obrázek 20: Zemědělské půdy obce Mikulčice v ha (ČSÚ, půdy, ©2016)	72

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Věková struktura obyvatelstva v jednotlivých letech (ČSÚ, ©2016)	40
Tabulka 2: Historický počet domů (ČSÚ, domy, ©2016)	47
Tabulka 3: Demografický vývoj počtu dětí MŠ	58
Tabulka 4: Demografický vývoj počtu dětí ZŠ	59
Tabulka 5: Rozpočet 2012 (Obec Mikulčice, 2012).....	60
Tabulka 6: Rozpočet 2013 (Obec Mikulčice, 2013).....	61
Tabulka 7: Rozpočet 2014 (Obec Mikulčice, 2014).....	62
Tabulka 8: Rozpočet 2015 (Obec Mikulčice, 2015).....	63
Tabulka 9: Míra nezaměstnanosti za březen 2016 (ČSÚ, ©2016)	67
Tabulka 10: Podnikatelské subjekty podle právní formy (ČSÚ, ©2016).....	68
Tabulka 11: Obyvatelstvo vyjíždějící do práce	68
Tabulka 12: Nejznámější podnikatelské subjekty	69

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI: Vlajka a znak obce Mikulčice

PŘÍLOHA P I: VLAJKA A ZNAK OBCE MIKULČICE

